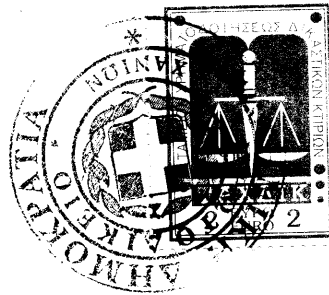

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Αριθμός Απόφασης

279/2022

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τη Δικαστή Σοφία Κωστούλα, Πρωτοδικη, που ορίστηκε από την Πρόεδρο Πρωτοδικών που διευθύνει το Πρωτοδικείο Χανίων, και από το Γραμματέα Νικόλαο Περούλακη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 24 Μαρτίου 2022, για να δικάσει:

Α) Επί της από 7-2019 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου -7-2019 αγωγής μεταξύ :

ΤΗΣ ΕΝΑΓΟΥΣΑΣ: του και της

κατοίκου Αθηνών, οδός

Δ.Ο.Υ. ατομικά και ως ασκούσας την προσωρινή επιμέλεια του ανηλικού τέκνου της, κατοίκου ομοίως ως άνω, η οποία παραστάθηκε μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου της Κωνσταντίνης Κωνσταντίνου, δικηγόρου Αθηνών, (ΑΜ ΔΣΑ η οποία κατέθεσε προτάσεις και προσκόμισε το με αριθμό γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΥ: του και της

κατοίκου οδός

αριθ. με ΑΦΜ ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Νικόλαου Τζανάκη, δικηγόρου Χανίων, ο οποίος κατέθεσε

προτάσεις και προσκόμισε το με αριθμό [] γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων.

B) Επί της από 9-8-2019 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής μεταξύ:

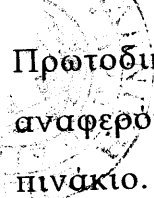
ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ: [] του [] και της κατοίκου [] οδός []

αριθ. [] με ΑΦΜ [] , ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Νικόλαου Τζανάκη, δικηγόρου Χανίων, ο οποίος κατέθεσε προτάσεις και προσκόμισε το με αριθμό [] γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων.

ΤΗΣ ΕΝΑΓΟΜΕΝΗΣ: [] του [] και της κατοίκου Αθηνών, [] με ΑΦΜ []

Δ.Ο.Υ. [] ατομικά και ως ασκούσας την προσωρινή επιμέλεια του ανηλίκου τέκνου της, [] κατοίκου ομοίως ως άνω, η οποία παραστάθηκε μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου της Κωνσταντίνης Κωνσταντίνου, δικηγόρου Αθηνών, (ΑΜ ΔΣΑ [] η οποία κατέθεσε προτάσεις και προσκόμισε το με αριθμό [] γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Η ενάγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η από [] και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου [] αγωγή της, η συζήτηση της οποίας αρχικά είχε προσδιοριστεί για τις [] κατά την οποία αναβλήθηκε για τη δικάσιμο της [] Κατά τη δικάσιμο αυτή η συζήτηση ματαιώθηκε λόγω προσωρινής αναστολής λειτουργίας των Δικαστηρίων στα πλαίσια λήψης έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού Covid-19 και ορίστηκε με πράξη του Διευθύνοντος το Πρωτοδικείο Χανίων νέα ημερομηνία συζήτησης για τις [] 2020 και γράφτηκε στο πινάκιο, όταν και ματαιώθηκε εκ νέου για τους ίδιους ως άνω λόγους και ορίστηκε με νέα πράξη της Διευθύνουσας το Πρωτοδικείο Χανίων ημερομηνία συζήτησης για τις [] 2021 και γράφτηκε στο πινάκιο. Κατά τη δικάσιμο αυτή η συζήτηση ματαιώθηκε εκ νέου και ορίστηκε με νέα πράξη της Διευθύνουσας το

 Πρωτοδικείο Χανίων νέα ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης η αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο και γράφτηκε εκ νέου στο πινάκιο.

Ο ενάγων αιτείται να γίνει δεκτή η από [] και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου [] 2019 αγωγή του, η συζήτηση της οποίας προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο της [] 2020. Κατά τη δικάσιμο αυτή η συζήτηση ματαιώθηκε λόγω προσωρινής αναστολής λειτουργίας των Δικαστηρίων στα πλαίσια λήψης έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού Covid-19 και ορίστηκε με πράξη του Διευθύνοντος το Πρωτοδικείο Χανίων νέα ημερομηνία συζήτησης για τις [] 2020 και γράφτηκε στο πινάκιο, όταν και ματαιώθηκε εκ νέου για τους ίδιους ως άνω λόγους και ορίστηκε με νέα πράξη της Διευθύνουσας το Πρωτοδικείο Χανίων ημερομηνία συζήτησης για τις [] 2021 και γράφτηκε στο πινάκιο. Κατά τη δικάσιμο αυτή η συζήτηση ματαιώθηκε εκ νέου και ορίστηκε με νέα πράξη της Διευθύνουσας το Πρωτοδικείο Χανίων νέα ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης η αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο και γράφτηκε εκ νέου στο πινάκιο.

Κατά τη συνεκφώνηση των δύο αγωγών με τη σειρά τους από το οικείο πινάκιο και κατά τη δημόσια συζήτησή τους, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως ανωτέρω αναφέρεται και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά της δημόσιας συνεδρίασης και στις έγγραφες προτάσεις, που κατέθεσαν.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Φέρονται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου Α) η από [] 2019 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου [] 2019 αγωγή της ενάγουσας, που ενεργεί ατομικά και ως νόμιμη αντιπρόσωπος της

ανήλικης κόρης κατά του εναγομένου περί ανάθεσης της αποκλειστικής επιμέλειας του ανήλικου τέκνου της στην ίδια και διατροφής αυτής και Β) η από 2019 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 2019 αγωγή του ενάγοντος κατά της εναγομένης, περί ανάθεσης της αποκλειστικής επιμέλειας του ανήλικου τέκνου του στον ίδιο, άλλως περί ανάθεσης σε αυτόν της συνεπιμέλειας αυτού, άλλως δε και επικουρικώς περί ρύθμισης του δικαιώματος επικοινωνίας με αυτό, οι οποίες συνεκφωνήθηκαν από το οικείο πινάκιο, η επί των θεμάτων τους απόδειξη στο ακροατήριο έγινε, για λόγους οικονομίας της δίκης, ενιαία και πρέπει να ενωθούν και να συνεκδικαστούν, καθώς εκκρεμούν ενώπιον του ίδιου Δικαστηρίου, υπάγονται στην ίδια διαδικασία, των διαφορών από το γάμο και την οικογένεια, είναι συναφείς και από τη συνεκδικασή τους διευκολύνεται και επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης και επέρχεται μείωση των εξόδων (άρθρα 31 παρ. 3, 246 και 591 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ).

Με το ν. 4800/2021 (ΦΕΚ Α' 81/21.05.2021) περί «Μεταρρυθμίσεων αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις», και δη με τα Κεφάλαια Β και Γ αυτού αντικαθίστανται ή τροποποιούνται σειρά διατάξεων του ενδέκατου Κεφαλαίου του Αστικού Κώδικα για τις σχέσεις γονέων και τέκνων και ιδίως για τα θέματα της γονικής μέριμνας των ανηλικών τέκνων (άρθρα 1510-1541 του Αστικού Κώδικα), ως ισχυαν ιδίως μετά τη μεταρρύθμισή του οικογενειακού δικαίου, η οποία συντελέσθηκε με το ν. 1329/1983 και εναρμόνισε τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα προς το άρθρο 4 παρ. 2 του Συντάγματος για την ισότητα των φύλων και προς το άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος για την προστασία της παιδικής ηλικίας. Η ισχύς του άνω νόμου, ως προς τα ανωτέρω Κεφάλαια, αρχίζει από τις 16-9-2021 (άρθρο 30), ενώ κατά τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 18 τα Κεφάλαια Β και Γ εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου, αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1526, 1518, 1519 ΑΚ, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τα

άρθρα 7, 5, 6, 8 και 10 Ν. 4800/2021, η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων, την ασκούν από κοινού και εξίσου και περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας του και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση, δικαιοπραξία ή δίκη που αφορούν το πρόσωπο ή τη περιουσία του, πρόκειται δε για δικαιώματα προσωποπαγή (αναπαλλοτριώτα), που, όμως, την άσκησή τους, είναι δυνατόν να τη στερηθεί (ολικά ή μερικά) ο γονέας με δικαστική απόφαση. Η δε επιμέλεια του τέκνου, σύμφωνα με το άρθρο 1518 παρ. 1 ΑΚ, περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, την μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και το προσδιορισμό του τόπου διαμονής του. Στην περίπτωση διακοπής της συζυγικής συμβίωσης, όταν ανατρέπονται πλέον οι συνθήκες της ζωής της οικογένειας, καταργείται ο συζυγικός οίκος και δημιουργείται χωριστή εγκατάσταση του καθενός από τους γονείς ανακύπτει το θέμα της διαμονής των ανηλικών τέκνων πλησίον του πατέρα ή της μητέρας τους, ενώ οι γονείς εξακολουθούν να ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα, εφόσον βέβαια είναι και οι δύο φορείς της (άρθρο 1513 εδ. α' ΑΚ), εκτός από τις συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα (άρθρα 1513 εδ. β' και 1516 εδ. α' ΑΚ), τις οποίες ασκεί ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο κατόπιν (άτυπης) ενημέρωσης του άλλου γονέα (ΜΠρΘεσ 915/2022, ΝΟΜΟΣ - ΜΠρΠατρ 312/2022, δημοσίευτη στο νομικό τύπο - Κ. Φουντεδάκη, Το δικαίο των σχέσεων γονέων και παιδιών - Οι αλλαγές που επέφερε στον ΑΚ ο Ν. 4800/2021, εκδ. 2021, σελ. 32 επ.). Συνακόλουθα, το νέο άρθρο 1513 ΑΚ αποκλίνει από το προϊσχύον δικαίο, εισάγοντας τον κανόνα ότι η γονική μέριμνα, μετά τον χωρισμό των γονέων, συνεχίζει να συνασκείται από τους γονείς, όπως συμβαίνει και κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης ή του συμφώνου συμβίωσης των γονέων. Καθιερώνεται, δηλαδή, η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας μετά το χωρισμό των γονέων ως νόμιμο σύστημα, όπως συμβαίνει κατά τη διάρκεια του γάμου, ώστε να μην είναι υποχρεωμένοι πλέον οι γονείς να καταφύγουν

στο δικαστήριο προκειμένου να ρυθμίσουν την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας. Το σύστημα αυτό είναι υποχρεωτικό, με την έννοια ότι εφαρμόζεται αυτομάτως και εκ του νόμου, ακόμη κι όταν δεν συμφωνεί ο ένας γονέας ή δεν υπάρχει δικαστική απόφαση. Ο κανόνας της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας είναι *ius congens* και αφορά κατά πρώτο λόγο τις αποφάσεις που σχετίζονται με τη γονική μέριμνα, αλλά και τις πράξεις με τις οποίες εκτελούνται αυτές οι αποφάσεις. Με τον όρο «εξακολουθούν» καταφάσκει η αναγκαιότητα αδιατάραχτης και αδιάκοπης διαβίωσης του ανηλικού υπό τις συνθήκες υπό τις οποίες ζούσε πριν από το χωρισμό των γονέων του και ιδίως αυτές που αφορούν τις μεθόδους και τη φιλοσοφία ανατροφής, διαπαιδαγώγησης, εκπαίδευσής του, τις επιλογές ως προς τις εξωσχολικές του δραστηριότητες, την ψυχαγωγία του και τις κοινωνικές του συναναστροφές, αφού η διάσταση, το διαζύγιο, η διακοπή της συμβίωσης ή η ακύρωση του γάμου των γονέων δεν πρέπει να μεταβάλλουν τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας του ανηλικού τέκνου, η οποία πρέπει να ασκείται από κοινού και από τους δύο γονείς, καθόσον βασικός σκοπός είναι η ψυχική υγεία του τέκνου, η ομαλή ένταξή του στο κοινωνικό περιβάλλον και η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Με τον όρο «εξίσου» αποδίδεται η θεμελιώδης αρχή του οικογενειακού δικαίου, η οποία εισήχθη με το Ν. 1329/1983 και εναρμόνισε, στο θέμα αυτό, τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα προς τα άρθρα 4 παρ. 2 και 21 παρ. 1 του Συντάγματος περί της ισότιμης συμβολής και των δύο γονέων στην ανατροφή του τέκνου και την ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, η οποία είναι κοινωνικά ίσης αξίας και εξίσου σπουδαία, εκφράζοντας την αρχή της ισότητας των φύλων σε σχέση με το τέκνο, υλοποιώντας την παιδοκεντρική αντίληψη του νομοθέτη, αφού εκ προοιμίου αναθέτει τη φροντίδα του τέκνου και στους δύο γονείς και όχι στον έναν, ενώ με το ν. 4800/2021 εκπληρώθηκε η διεθνούς δικαίου υποχρέωση του ελληνικού κράτους βάσει του άρθρου 18 παρ. 1 εδ. α' του ν. 2101/1992 - Διεθνής Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και εναρμονίστηκε με το Ψήφισμα 2079/2015 του Συμβουλίου της Ευρώπης που συστήνει στα κράτη - μέλη να

διασφαλίσουν αφενός μεν την ισότητα στα δικαιώματα των γονέων, άρα και των εν διαστάσει και διαζευγμένων γονέων, απέναντι στο τέκνο τους και αφετέρου την εναλλασσόμενη κατοικία του παιδιού μετά από διάσταση ή διαζύγιο των γονέων. Βέβαια, με τον όρο «εξίσου» δεν εισάγεται ρύθμιση περί υποχρεωτικής ισόχρονης άσκησης της γονικής μέριμνας, αφού, εκτός του ότι αν αυτή ήταν η βούληση του νομοθέτη, θα το είχε προβλέψει ρητά στις περιπτώσεις διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου ή διακοπής της συζυγικής συμβίωσης, ενώ η ερμηνεία αυτή θα οδηγούσε στην υποχρεωτική ίση χρονική κατανομή της γονικής μέριμνας με επακόλουθο την υποχρεωτική εναλλασσόμενη κατοικία του ανηλικού τέκνου η οποία ενίοτε μπορεί να αποβεί σε βάρος της ψυχοσυναισθηματικής ισορροπίας του (ΜΠρΘεσ 915/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 73/2022, ΝΟΜΟΣ - ΜΠρΑθ 5418/2021, ΝΟΜΟΣ - Ε. Κώνστα, Το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου και ο ρυθμιστικός του ρόλος μετά τις τροποποιήσεις στο Οικογενειακό Δίκαιο, ΕΛΛΔνη 2021, σελ. 1061 - Μ. Σταθόπουλος, Η νέα ρύθμιση της συνεπιμέλειας, ΕΛΛΔνη 2021, σελ. 966-967 - Ε. Κουνουγέρη-Μανωλεδάκη, Οικογενειακό Δίκαιο, τόμος ΙΙ, εκδ. 2021, σελ. 320 - Κ. Φουντεδάκη, ο.π., σελ. 33-34 - Α. Βαλτούδης, Συνεπιμέλεια και εναλλασσόμενη κατοικία στο νέο οικογενειακό δίκαιο, ΕΛΛΔνη 2021, σελ. 1001). Ωστόσο, υπό το νέο νομικό καθεστώς, αν οι γονείς συμφωνούν να παρεκκλίνουν από τον κανόνα της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας, δεν προσφεύγουν πια στο δικαστήριο, όπως χρειαζόταν υπό το προηγούμενο δίκαιο, αλλά μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκησή της στον έναν από αυτούς και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα (άρθρο 1514 παρ. 1 του ΑΚ). Με βάση τη διάταξη του άρθρου 1514 του ΑΚ συνάγεται ότι σε περίπτωση διαφωνίας των γονέων, η ρύθμιση της γονικής μέριμνας των ανηλικών τέκνων γίνεται από το δικαστήριο, ενώ ως περιπτώσεις διαφωνίας αναφέρονται ενδεικτικά («ιδίως») οι περιπτώσεις

που ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει στη γονική μέριμνα ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της, ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου, ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση να καταναείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησης της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο (άρθρο 1514 παρ. 3 περ. α' του ΑΚ). Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αρκεί, απλώς, η διαφωνία των γονέων, για να απονείμει ο δικαστής, κατά το υποκειμενικό περί δικαίου αίσθημα ή κατά τις αντιλήψεις που επικρατούν μέχρι σήμερα στη νομολογία, την αποκλειστική επιμέλεια του τέκνου στον έναν γονέα. Πιο συγκεκριμένα, αν δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που εγκυμονεί κινδύνους για το τέκνο, όπως περίπτωση κακοποιητικού, ψυχικά διαταραγμένου ή παντελώς αδιάφορου γονέα ή επικίνδυνου για τη σωματική και ψυχική υγεία του τέκνου, ή αν δεν συντρέχει πραγματική αδυναμία άσκησης της συνεπιμέλειας από τον ένα γονέα λόγω της νόμιμης μετεγκατάστασης του ανήλικου τέκνου σε άλλη πόλη ή χώρα, δεν νοείται ανάθεση της αποκλειστικής επιμέλειας στον άλλον γονέα ή έστω κατανομή της επιμέλειας, που μόνο κατ' επίφαση θα επέτρεπε την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή και φροντίδα του παιδιού, όπως λ.χ. με την ανάθεση στον έναν γονέα μόνο των ζητημάτων υγείας του τέκνου (ΜΠρΠατρ 73/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - Α. Βαλτούδης, ο.π. σελ. 1002 και 1006). Οι λόγοι για τους οποίους δεν μπορεί να λειτουργήσει η κοινή γονική μέριμνα μπορεί να είναι είτε ανυπαίτιοι για τον έναν ή και τους δύο γονείς πχ. διαφορετικές απόψεις σε θέματα ανατροφής, διαπαιδαγώγησης, θρησκευτικής παιδείας, μεγάλη απόσταση του τόπου διαμονής των δύο γονέων, έντονη επαγγελματική απασχόληση του ενός γονέα, μακροχρόνια απουσία του ενός γονέα για επαγγελματικούς ή άλλους λόγους, είτε υπαίτιοι λ.χ. χρησιμοποίηση της άσκησης της επιμέλειας ως πρόσχημα για την εκδήλωση αισθημάτων εκδίκησης του άλλου γονέα, για την απόσπαση αθέμιτης οικονομικής ωφέλειας σε βάρος του

άλλου γονέα, ψευδείς καταγγελίες εγκλημάτων κατά της γενετήσιας αξιοπρέπειας του τέκνου, κλπ. Αν διαπιστώνεται ότι οι σχέσεις των γονέων έχουν πλήρως αποδομηθεί και ότι αυτοί δεν πρόκειται να συνεργασθούν στο μέλλον προς το συμφέρον του παιδιού τους, το δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίζει την κατανομή της άσκησης της επιμέλειας ή την αποκλειστική ανάθεση της στον έναν γονέα, υπό την προϋπόθεση ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται αποτελεσματικότερα η αποφυγή συνεχών και γενικευμένων έριδων και συγκρούσεων μεταξύ των γονέων, ή κατά περίπτωση η καλύτερη φροντίδα του τέκνου προς το συμφέρον του, η προαγωγή του οποίου πρέπει να είναι το αξιολογικό κριτήριο για τη δικαστική ρύθμιση της γονικής μέριμνας (ΜΠρΑθ 2574/2022, Sakkoulas online - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - Γ. Λέκκας, Η επιμέλεια του παιδιού κατά τον Αστικό Κώδικα, εκδ. 2021, σελ. 193-199).

Όπως προεκτέθηκε, με τη διάταξη του άρθρου 1514 παρ. 3 του ΑΚ το δικαστήριο, που αποφασίζει επί διαφωνίας των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, έχει ως δυνατότητα, ανάλογα με την περίπτωση, να κατανειμί την άσκηση της γονικής μέριμνας. Η κατανομή αυτή μπορεί να γίνει με λειτουργικό κριτήριο και να αφορά ορισμένες μόνο από τις εξουσίες της γονικής μέριμνας (λειτουργική κατανομή). Τρόπος λειτουργικής κατανομής συνιστά η ανάθεση ορισμένων λειτουργιών της (π.χ. επιμέλεια) στον ένα γονέα και των υπολοίπων (διοίκηση, περιουσία, εκπροσώπηση) στον άλλο ή στην από κοινού άσκηση. Στο πλαίσιο της λειτουργικής κατανομής το δικαστήριο μπορεί να κατανειμί μεταξύ των γονέων μόνο ορισμένες πτυχές της επιμέλειας του προσώπου του παιδιού (λ.χ. σχολική επίβλεψη, θέματα υγείας, εκπαίδευσης, δραστηριοτήτων). Κατά τα λοιπά για την επιμέλεια και τις λοιπές εξουσίες της γονικής μέριμνας ισχύει ο κανόνας της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας κατ' άρθρο 1513 εδ. α' του ΑΚ και το δικαστήριο δεν χρειάζεται να αποφασίσει σχετικά. Ένας άλλος τρόπος κατανομής της γονικής μέριμνας, που συνιστά και αυτός κατά βάση παρέκκλιση απ' τον κανόνα της από

κοινού άσκησης της επιμέλειας, όπως όλες οι περιπτώσεις που ορίζονται στην 1514 παρ. 2 του ΑΚ, είναι η χρονική κατανομή της άσκησης της επιμέλειας ή εναλλασσόμενη άσκηση όλων των εκφάνσεων της γονικής μέριμνας ή της επιμέλειας ειδικότερα. Ο τρόπος αυτός κατανομής της άσκησης της επιμέλειας εξασφαλίζει την από κοινού συμμετοχή των γονέων στην άσκηση της και την ισόρροπη ανάπτυξη του τέκνου, που γίνεται δέκτης των διαφορετικών αντιλήψεων και τρόπων σκέψης των γονέων του, ενδέχεται όμως να δημιουργήσει και συνεχείς εντάσεις και τριβές μεταξύ των γονέων, καθόσον η εναλλασσόμενη ανατροφή απαιτεί μια πραγματική συνεργασία μεταξύ τους στις επιλογές και στη διαχείριση του ανηλικού κατά τρόπο παραγωγικό. Η χρονική κατανομή της άσκησης της γονικής μέριμνας πρέπει να αντιμετωπίζεται με προσοχή, καθώς έχει τα ίδια μειονεκτήματα με την εναλλασσόμενη διαμονή του τέκνου και μπορεί επιπλέον να εκθέσει το ανήλικο σε γονεϊκές επιλογές εκ διαμέτρου διαφορετικές, ενώ υπάρχει ο ακόμα μεγαλύτερος κίνδυνος ο ένας γονέας να επιχειρεί να αναιρέσει τις επιλογές του άλλου, με αυτονόητα κακή επίπτωση στο παιδί. Για να λειτουργήσει, δηλαδή, αποτελεσματικά η χρονικά κατανεμημένη γονική μέριμνα ή επιμέλεια μεταξύ των δύο γονέων απαιτείται η στοιχειώδης δυνατότητα συνεννόησης, κατανόησης και εμπιστοσύνης μεταξύ τους και η λύση των διαφορών τους με καταφυγή πρωτίστως στη διαμεσολάβηση και ως έσχατο μέσο στα δικαστήρια. Επιχείρημα υπέρ της μη υποχρεωτικής ίσης χρονικής κατανομής της γονικής μέριμνας και άρα υποχρεωτικής εναλλασσόμενης κατοικίας του ανηλικού τέκνου, αντλείται και από την διάταξη του άρθρου 1520 του ΑΚ, με την οποία θεσπίζεται δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση, του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, της κατά το δυνατόν ευρύτερης επικοινωνίας με αυτό, στην οποία περιλαμβάνονται τόσο η φυσική παρουσία και επαφή αυτού με το τέκνο, όσο και η διαμονή του τέκνου στην οικία του, ο δε χρόνος επικοινωνίας του τέκνου με φυσική παρουσία με τον γονέα, με τον οποίο δεν διαμένει, τεκμαίρεται στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού χρόνου επικοινωνίας, ενώ παρέχεται και η δυνατότητα καθορισμού μικρότερου ή μεγαλύτερου χρόνου. Και τούτο, διότι, στην

περίπτωση της υποχρεωτικής ίσης χρονικής κατανομής της γονικής μέριμνας και άρα εναλλασσόμενης κατοικίας του ανηλικού τέκνου, η ως άνω ρύθμιση του άρθρου 1520 ΑΚ καθίσταται αλυσιτελής, αφού ο σκοπός της που κατατείνει στην αποφυγή συναισθηματικής και ψυχικής αποξένωσης του τέκνου από τον γονέα και της ανισορροπίας στον χρόνο της παρουσίας του, επαρκώς θα εξυπηρετούνταν από την ίση χρονική κατανομή της γονικής μέριμνας και άρα εναλλασσόμενης κατοικίας του ανηλικού τέκνου (ΜΠρΑθ, 2574/2022, ο.π. - ΜΠρΘεσ 915/2022, ο.π. - ΜΠρΑθ 5418/2021, ο.π. - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - Κ. Φουντεδάκη, ο.π. σελ. 53 - Γ. Λέκκας, ο.π., σελ. 224-233). Αν η άσκηση της γονικής μέριμνας μοιραστεί ανάμεσα στους γονείς, λόγω διάστασής τους, ο γονέας στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια αποφασίζει μόνος του για τα καθημερινά θέματα του τέκνου, δεν μπορεί, όμως, κατ' άρθρο 1519 του ΑΚ να αποφασίζει μόνος του για θέματα που επηρεάζουν καίρια τη ζωή του τέκνου, ήτοι για την ονοματοδοσία του τέκνου, για το θρήσκευμα, για σημαντικά ζητήματα της υγείας του, καθώς και για ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του, για τα οποία απαιτείται κοινή απόφαση των γονέων, διότι η κρίση για σημαντικά ζητήματα παραμένει στο πυρήνα της γονικής μέριμνας, που εν προκειμένω ανήκει και στους δύο (ΜΠρΖακ 85/2021, ΝΟΜΟΣ - Α. Βαλτουόδης, ο.π. σελ. 1004). Επίσης, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της χρονικής κατανομής της άσκησης της επιμέλειας μεταξύ των γονέων και της εναλλασσόμενης διαμονής (κατοικίας) του τέκνου. Η πρώτη συνιστά μορφή κατανομής της άσκησης της γονικής μέριμνας κατά την οποία οι γονείς ασκούν εναλλάξ τη γονική μέριμνα με περιοδικότητα και συνεπάγεται ότι το ανήλικο τέκνο έχει εναλλασσόμενη κατοικία στον τόπο της κατοικίας του γονέα του, ο οποίος στο πλαίσιο αυτό ασκεί μόνος του κάθε φορά τις πράξεις επιμέλειας του παιδιού για όλα τα θέματα, με εξαίρεση εκείνα που αφορούν στον πυρήνα κατ' άρθρο 1519 § 1 του ΑΚ. Αντιθέτως, η εναλλασσόμενη διαμονή μπορεί να διαταχθεί από το δικαστήριο αυτοτελώς, χωρίς την κατανομή της άσκησης της επιμέλειας, οπότε οι γονείς εξακολουθούν να

ασκούν από κοινού την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου (συνεπιμέλεια) σύμφωνα με τον κανόνα της διάταξης του άρθρου 1513 εδ. α' του ΑΚ, με εξαίρεση μόνο εκείνες τις πράξεις επιμέλειας κατ' άρθρα 1513 εδ. β' και 1516 εδ. α' του ΑΚ, που μπορεί να επιχειρεί κάθε φορά μόνος του ο γονέας με τον οποίο διαμένει εκ περιτροπής το παιδί. Έτσι, με τον κανόνα της διάταξης του άρθρου 1513 του ΑΚ αποσυνδέεται ο τόπος διαμονής του τέκνου από την άσκηση της επιμέλειας. Συνεπώς, το ανήλικο μπορεί να διαμένει με τον έναν γονέα και η επιμέλεια να ασκείται από κοινού, με εξαίρεση τις πράξεις της επιμέλειας του άρθρου 1513 εδ. β' του ΑΚ, και επίσης (a fortiori) το τέκνο να διαμένει εναλλακτικά και με τους δύο γονείς και η επιμέλεια να ασκείται από κοινού ή ακόμα και από τον έναν γονέα. Το δικαστήριο στο πλαίσιο της δυνατότητας που έχει, κατ' άρθρο 1513 παρ. 3 του ΑΚ, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας στα κατ' ιδίαν θέματα, μπορεί εφόσον με τον τρόπο αυτό προάγεται το συμφέρον του συγκεκριμένου τέκνου, να αποφασίσει ως τόπο διαμονής του εναλλασσόμενα τον τόπο κατοικίας καθενός από τους γονείς του (εναλλασσόμενη κατοικία), με την οποία κατοχυρώνεται μία καλύτερη ισορροπία ανάμεσα στους γονείς, στη φροντίδα και ανατροφή του τέκνου, προσφέροντας στο ανήλικο τη δυνατότητα να διαβιεί στην καθημερινή ζωή του τόσο με τον πατέρα του όσο και με τη μητέρα του, έχοντας δηλαδή το ανήλικο δύο λειτουργικά κατοικίες. Εάν τούτο δεν προάγει το συμφέρον του ανήλικου (λ.χ. επειδή οι γονείς ζουν σε διαφορετική πόλη ή σε μεγάλη απόσταση ο ένας από τον άλλο, το τέκνο δεν είναι εξοικειωμένο με τον έναν γονέα, ο ένας γονέας ζει μακριά από το κέντρο των σχολικών, εξωσχολικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων του) συμπληρωματικό πυλώνα της από κοινού άσκησης της επιμέλειας του τέκνου από τους γονείς του αποτελεί η ενίσχυση του δικαιώματος της επικοινωνίας με το τέκνο του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει, ώστε να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ενίσχυση των δεσμών του ανήλικου και με τους δύο γονείς του και την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο στην ανατροφή και φροντίδα του. Περαιτέρω, εναλλασσόμενη διαμονή, όπως και η χρονική κατανομή, δεν σημαίνει απαραίτητα και ισόχρονη, δηλαδή ισοκατανομή του

χρόνου διαμονής με τον κάθε γονέα, αλλά πρέπει να προσδιορίζεται με βάση το συμφέρον του συγκεκριμένου εκάστοτε ανήλικου τέκνου, το οποίο δεν προάγεται γενικώς με μόνη τη διαπίστωση ότι είναι γενικώς προς το συμφέρον του να μεγαλώνει και με τους δύο γονείς, αλλά πρέπει να διαπιστώνεται στη συγκεκριμένη εκάστοτε περίπτωση ότι το ανήλικο περνά ευχάριστα και σημαντικά και με τους δύο γονείς του, ανεξάρτητα από τις μεταξύ τους διαφορίες. Αντίθετα, η εναλλασσόμενη κατοικία δεν προάγει το συμφέρον του τέκνου στις περιπτώσεις που το ίδιο το παιδί δεν την επιθυμεί (ΜΕΦΠειρ 298/2021, ΕλλΔνη 2021, σελ. 1188 - ΜΠρΘεσ 915/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 73/2022, ο.π. - Ε. Κουνουγέρη-Μανωλεδάκη, Οικογενειακό Δίκαιο ΙΙ, εκδ. 2021, σελ. 317 - Γ. Λέκκας, ο.π., σελ. 224-233 - Ε. Κώνστα, ο.π., σελ. 1063 - Γ. Βαλμαντώνης, Εναλλασσόμενη κατοικία τέκνου, Εισηγήση στο Επιμορφωτικό Σεμινάριο στην ΕΣΔΙ). Δηλαδή, από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι με το ν. 4800/2021 ορίστηκαν δύο μορφές συνεπιμέλειας, ήτοι η νομική συνεπιμέλεια και η φυσική συνεπιμέλεια ή εναλλασσόμενη κατοικία. Η νομική συνεπιμέλεια περιλαμβάνει τη συναπόφαση των γονέων σε σημαντικά θέματα των παιδιών τους αλλά δεν χαρακτηρίζεται από την ισόχρονη παρουσία και των δύο γονέων, καθόσον περιορίζει τη μόνιμη διαμονή του παιδιού στον ένα γονέα, ενώ η φυσική συνεπιμέλεια (ή εναλλασσόμενη κατοικία) προβλέπει τη διατήρηση στενών σχέσεων του τέκνου με τους δύο γονείς και το μοίρασμα του χρόνου διαμονής του με το γονέα που έχει δευτερεύοντα ρόλο στην ανατροφή του. Ο ν. 4800/2021 δεν κάνει ρητή μνεία για τη χρονική κατανομή στην άσκηση της γονικής μέριμνας, εκτός από το μαχητό τεκμήριο επικοινωνίας του 1/3 του συνολικού χρόνου του τέκνου, αφήνοντας στο δικαστήριο, σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία των διαδίκων, τη δυνατότητα να κατανείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων διατάσσοντας και τη χρονική κατανομή αυτής (ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - ΜΠρΧαν 152/2021, ΝΟΜΟΣ). Σε πραγματικό - βιωματικό όμως επίπεδο και προκειμένου να διασφαλιστεί το συμφέρον του τέκνου για να

εφαρμοστεί η συνεπιμέλεια, πρέπει αφενός να υπάρχουν κοντινοί τόποι διαμονής των γονέων, ώστε να εξασφαλίζεται η εύκολη και ασφαλής πρόσβαση του παιδιού και στις δύο χωριστές κατοικίες και από αυτές στο σχολείο και τις λοιπές δραστηριότητες του, αφετέρου να τηρούν οι γονείς μεταξύ τους καλές και αρμονικές σχέσεις, ή έστω να διασφαλίζεται ανεκτό επίπεδο συνεννόησης, έτσι ώστε η παράλληλη ύπαρξη δύο κέντρων ζωής του τέκνου να μην αναστατώνει και απορρυθμίζει τη ζωή του, ούτε να δημιουργεί σε αυτό ανασφάλεια και ψυχολογική επιβάρυνση, όπως θα συμβαίνει αν βιώνει κλίμα συνεχών εντάσεων και τριβών μεταξύ των γονέων του, καθόσον η εναλλασσόμενη ανατροφή απαιτεί κλίμα συνεννόησης και συνεργασίας μεταξύ των γονέων στις επιλογές και στη διαχείριση του ανήλικου κατά τρόπο παραγωγικό (ΜΠρΘεσ 5482/2022, ΝΟΜΟΣ - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - ΜΠρΧαν 152/2021, ο.π.). Ως κατευθυντήρια γραμμή για την άσκηση της γονικής μέριμνας ή της επιμέλειας στην περίπτωση διαφωνίας των γονέων του τέκνου και της προσφυγής τους στο δικαστήριο, αλλά και πυρήνας για τον προσδιορισμό της άσκησης της είναι το αληθινό συμφέρον του τέκνου, που αποσκοπεί στην ανάπτυξη του ανήλικου σε μια ανεξάρτητη και υπεύθυνη προσωπικότητα. Για την εξειδίκευση της αόριστης αυτής νομικής έννοιας δεν παρέχονται από το νομοθέτη εκ των προτέρων προσδιοριστικά στοιχεία πέραν από το επιβαλλόμενο στο δικαστή καθήκον να σεβαστεί την ισότητα μεταξύ των γονέων και να μην κάνει διακρίσεις εξαιτίας του φύλου, της κοινωνικής προέλευσης ή της περιουσιακής - οικονομικής κατάστασής τους. Η μικρή ηλικία του ανήλικου τέκνου και το φύλο του δεν αποτελούν κυρίαρχο κατά νόμο στοιχείο για τον προσδιορισμό του συμφέροντος του ανήλικου αναφορικά με την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή της επιμέλειας στον ένα ή τον άλλο από τους γονείς του, γιατί η άποψη ότι η γονική μέριμνα του μικρής ηλικίας τέκνου πρέπει να ανατίθεται στη μητέρα του λόγω του ότι έχουν ανάγκη της μητρικής στοργής και ιδιαίτερων περιποιήσεων, εξακολουθεί να ισχύει, κατά τις νεότερες ιατρικές παιδαγωγικές και ψυχολογικές έρευνες μόνο για την νηπιακή ηλικία, για την οποία

αναγνωρίζεται σαφής βιοκοινωνική υπεροχή στη μητέρα, ενώ για το μεταγενέστερο χρόνο αναγνωρίζεται ο σοβαρός ρόλος του πατέρα στην όλη διαμόρφωση των διαπροσωπικών σχέσεων του τέκνου. Στην δικαστική, συνεπώς, κρίση καταλείπεται ευρύ πεδίο ώστε, αφού ληφθούν υπόψη, όλες οι σχέσεις και οι περιστάσεις, να καταλήξει σε ρύθμιση τέτοια, που να εξυπηρετείται καλύτερα το συμφέρον του ανηλικού τέκνου. Κρίσιμα προς τούτο στοιχεία είναι, μεταξύ άλλων, η καταλληλότητα του ή των γονέων για την ανάληψη του έργου της διαπαιδαγώγησης και της περίθαλψης του τέκνου και οι έως τότε δεσμοί του τέκνου με τους γονείς και τυχόν αδελφούς του. Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται υπόψη η προσωπικότητα και η παιδαγωγική καταλληλότητα του κάθε γονέα και συνεκτιμώνται οι συνθήκες κατοικίας και η οικονομική κατάσταση τούτων. Επίσης, οι ικανότητες των γονέων, το περιβάλλον, το επάγγελμα, η πνευματική τους ανάπτυξη και η δράση τους στο κοινωνικό σύνολο, η ικανότητα προσαρμογής τους στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας μέσα στο πλαίσιο της λογικής και ορθολογικής αντιμετώπισης των θεμάτων των νέων, η σταθερότητα των συνθηκών ανάπτυξης του τέκνου χωρίς εναλλαγές στις συνθήκες διαβίωσης, περιλαμβάνονται στα κριτήρια προσδιορισμού του συμφέροντος του τέκνου. Τούτο ισχύει ανεξάρτητα από την υπαιτιότητα των γονέων ως προς το διαζύγιο ή τη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, εκτός εάν η συμπεριφορά του υπαίτιου έχει επιδράσει και στην άσκηση της γονικής μέριμνας - επιμέλειας, ώστε να ανακόπτει αντίθεση στο συμφέρον του τέκνου, λόγω της έκτασης και της βαρύτητας της συμπεριφοράς του αυτής, δηλωτικής της δομής του χαρακτήρα του και της εν γένει προσωπικότητάς του, έτσι, ώστε, και έναντι του τέκνου να αναμένεται από αυτόν η τήρηση της ίδιας συμπεριφοράς. Το συμφέρον του τέκνου λαμβάνεται υπό ευρεία έννοια, προς διαπίστωση δε της συνδρομής του εξετάζονται πάντα τα επωφελή και πρόσφορα για τον ανήλικο στοιχεία και περιστάσεις. Ουσιώδους σημασίας είναι και η επισημαινόμενη στο νόμο ύπαρξη ιδιαίτερου δεσμού του τέκνου προς τον ένα από τους γονείς του και η περί αυτού ρητώς εκφραζόμενη προτίμηση

του, την οποία συνεκτιμά το δικαστήριο ύστερα και από τη στάθμιση του βαθμού της ωριμότητας του. Με δεδομένη την ύπαρξη του εν λόγω δεσμού του τέκνου προς το συγκεκριμένο γονέα, αυτός θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης διαπαιδαγώγησης προς όφελος του ανηλικού και επομένως ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για την επιμέλειά του, όμως υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι ο ιδιαίτερος αυτός δεσμός του τέκνου προς τον ένα από τους γονείς του έχει αναπτυχθεί φυσιολογικά και αβίαστα ως ψυχική στάση, η οποία είναι προϊόν της ελεύθερης και ανεπηρέαστης επιλογής του ανηλικού, που έχει τη στοιχειώδη ικανότητα διάκρισης. Πρέπει δε να λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη ότι ο ανήλικος, που έχει ακόμη ατελή την ψυχοπνευματική ανάπτυξη και την προσωπικότητά του υπό διαμόρφωση, υπόκειται ευχερώς σε επιδράσεις και υποβολές των γονέων ή άλλων, οι οποίες, έστω και χωρίς επίγνωση γεινόμενες, οδηγούν ασφαλώς στο σχηματισμό της μονομερούς διαμόρφωσης και προτίμησης προς τον ένα από τους γονείς, οπότε η προτίμηση του δεν εξυπηρετεί πάντοτε και το αληθές συμφέρον του (ΑΠ 1186/2021, ΝΟΜΟΣ - ΑΠ 1016/2019, ΝΟΜΟΣ - ΜΕφΠειρ 298/2021, ο.π. - ΜΕφΔωδ 31/2021, ΝΟΜΟΣ).

Επίσης, η αδυναμία της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας είναι στοιχείο της βάσης της αγωγής κατά τη διάταξη του άρθρου 1514 παρ. 2 του ΑΚ και 216 παρ. 1 περ. α' του ΚΠολΔ, με συνέπεια η αγωγή να είναι αόριστη ή νόμω αβάσιμη, αν δεν αναφέρεται καθόλου στο στοιχείο αυτό ή αν αναφέρεται χωρίς καμία εξειδίκευση σε επιμέρους περιστατικά που το συγκροτούν, ήτοι εάν δεν περιέχει το δικόγραφο τις ειδικές εκείνες συνθήκες παρέκκλισης από τον κανόνα της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας. Αυτό το σημείο συνιστά μια σημαντική διαφορά με το προϊσχύον δίκαιο, κατά το οποίο με μόνο το χωρισμό των γονέων ο καθένας από αυτούς μπορούσε να προσφύγει στο δικαστήριο και να ζητήσει τη ρύθμιση - ανάθεση της άσκησης της γονικής μέριμνας (ΜΠρΑθ 2574/2022, ο.π. - ΜΠρΠατρ 312/2022, ο.π. - Κ. Φουντεδάκη, ό.π. σελ. 51 επ., - Ε. Ασημακοπούλου, Νέο Οικογενειακό Δίκαιο, ν. 4800/2021: Ειδικά δικονομικά ζητήματα, ΕλλΔνη 2021, σελ. 1120-1126). Μετά το ν. 4800/2021 αντιστρέφεται η δικονομική

κατάσταση που ίσχυε πριν από αυτόν και το δικαστήριο απορρίπτει την αγωγή για την κατανομή της άσκησης της επιμέλειας ή την ανάθεσή της στον έναν γονέα, αν τούτο είναι προς συμφέρον του παιδιού, ενώ πριν την ανέθεση στον έναν γονέα, εκτός αν πειθόταν ότι η από κοινού άσκηση της επιμέλειας ήταν εφικτή και προς το συμφέρον του τεκνού (βλ. ΜΠρΑθ, 2574/2022, ο.π. - Γ. Λέκκα, ο.π., σελ. 205).

Με την κρινόμενη πρώτη αγωγή (αριθμός έκθεσης κατάθεσης δικογράφου [redacted] 2019) η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι με τον εναγόμενο τέλεσαν νόμιμο γάμο, κατά τη διάρκεια του οποίου απέκτησαν ένα τέκνο, [redacted], που γεννήθηκε στις 10/2/2018. Ότι η έγγαμη συμβίωσή τους διακόπηκε από τον [redacted] 2019, εκδόθηκε δε στη συνέχεια και κατόπιν αίτησής της η με αριθμό [redacted] απόφαση ασφαλιστικών μέτρων του παρόντος Δικαστηρίου, δυνάμει της οποίας διατάχθηκε η μετοίκηση του εναγομένου από την οικογενειακή στέγη των διαδίκων [redacted], επί της οδού [redacted], παραχωρήθηκε δε η χρήση της στην ίδια προκειμένου να διαμένει με το ανήλικο τέκνο τους, ανατέθηκε προσωρινά η επιμέλεια του τελευταίου στην ίδια και καθορίστηκε η υποχρέωση του εναγομένου να της καταβάλει, ως προσωρινή διατροφή για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου τους, το ποσό των 350 ευρώ μηνιαίως. Με βάση το ιστορικό αυτό ζητεί, κατόπιν νομότυπης παραίτησής της από τα αιτήματα της αγωγής περί οριστικής μετοίκησης του εναγομένου από τη συζυγική οικία, περί κατανομής κινητών πραγμάτων και περί υποχρέωσης του εναγομένου να της καταβάλει το ποσό [redacted] ευρώ για τους αναφερόμενους στο δικόγραφο λόγους, καθώς και νόμιμου περιορισμού του αιτήματός της περί καταβολής διατροφής για λογαριασμό του ανηλικού τέκνου της για το χρονικό διάστημα από την επίδοση της αγωγής και για τέσσερα έτη, με προφορική δήλωση της πληρεξουσίας δικηγόρου της, που καταχωρίστηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσια συνεδρίασης και επανέλαβε και με τις εμπρόθεσμα και νόμιμα κατατεθειμένες έγγραφες προτάσεις της κατά τις διατάξεις των άρθρων 223

εδ. β', 295 παρ. 1 εδ. β', 297 και 591 παρ. 1 εδ. α' του ΚΠολΔ: α) ισχυριζόμενη ότι δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας του ανηλικού τέκνου των διαδίκων, για τους αναφερόμενους στο δικόγραφο της αγωγής λόγους, να ανατεθεί οριστικά στην ίδια αποκλειστικά η επιμέλειά του, διότι αυτό επιβάλλεται από το αληθινό συμφέρον αυτού και β) να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να της καταβάλλει, ως ασκούσας την επιμέλεια του ανηλικού τέκνου τους και για λογαριασμό του, το πρώτο πενήνήμερο κάθε μήνα, το ποσό των 750 ευρώ, νομιμοτόκως από την καθυστέρηση καταβολής κάθε δόσης και για χρονικό διάστημα 4 ετών από την επίδοση της αγωγής (10-9-2019), ήτοι έως το Σεπτέμβριο του έτους 2023, ως συνεισφορά του στη μηνιαία σε χρήμα διατροφή του και ανάλογα προς την οικονομική δυνατότητά του, διότι το ως άνω τέκνο δεν μπορεί να αυτοδιατραφεί, ενώ ο εναγόμενος πατέρας του δύναται, κατά τα αναφερόμενα στο υπό κρίση δικόγραφο, να καλύψει τις διατροφικές του ανάγκες. Ζητεί δε τέλος να απειληθεί κατά του εναγομένου προσωπική κράτηση έως και ενός έτους και χρηματική ποινή 1.000 ευρώ για κάθε παραβίαση των διατάξεων της εκδοθησομένης απόφασης, καθώς και να καταδικαστεί αυτός στην καταβολή των δικαστικών της εξόδων. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η αγωγή αρμοδίως καθ' ύλην και κατά τόπο εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρα 17 παρ. 2, 22 και 22 ΚΠολΔ), για να συζητηθεί κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από την οικογένεια, το γάμο και την ελεύθερη συμβίωση, κατά την οποία δικάζονται οι λοιπές οικογενειακές διαφορές (άρθρα 591, 592 παρ. 3 περ. β', 593 έως 602, 610 έως 613 ΚΠολΔ). Είναι δε επαρκώς ορισμένη και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 341, 345, 1485, 1486, 1489 εδ. β', 1493, 1496, 1498 ΑΚ, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1516 εδ. β', 1518 ΑΚ, 176, πλην του αιτήματός της περί απειλής προσωπικής κράτησης έως και ενός έτους και χρηματική ποινή 1.000 ευρώ για κάθε παραβίαση των διατάξεων της παρούσας απόφασης, καθόσον, μετά τη νομότυπη παραίτηση της ενάγουσας από τα ως άνω αναφερόμενα αιτήματα της αγωγής, το εν λόγω αίτημα καθίσταται μη νόμιμο ως προς τα εναπομείναντα αιτήματα επιμέλειας και διατροφής. Συνεπώς, η αγωγή

πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, αφού σημειωθεί ότι: α) για το καταψηφιστικό αντικείμενό της έχει καταβληθεί το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου, με τις νόμιμες υπέρ τρίτων προσαυξήσεις (σχετ. το με αριθμό ηλεκτρονικό παράβολο), β) έχουν καταβληθεί απ' τον εναγόμενο τα ορισθέντα από το Δικαστή του παρόντος Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 173 παρ. 4 ΚΠολΔ, προκαταβλητέα έξοδα (σχετ. η δήλωση της πληρεξουσίας δικηγόρου της ενάγουσας στο ακροατήριο του Δικαστηρίου που καταχωρήθηκε στα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου), γ) δεν ευοδώθηκε η κατ' άρθρο 611 ΚΠολΔ απόπειρα του Δικαστηρίου για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, λόγω αφενός της απουσίας του εναγομένου και αφετέρου της συνεχούς και σφοδρής αντιδικίας των διαδίκων και δ) δεν πραγματοποιήθηκε η προβλεπόμενη από το άρθρο 612 ΚΠολΔ επικοινωνία του Δικαστηρίου με το ανήλικο τέκνο των διαδίκων, λόγω της μικρής του ηλικίας και ανωριμότητάς του προς τούτο.

Με την κρινόμενη δεύτερη ως άνω αγωγή (αριθμός έκθεσης κατάθεσης δικογράφου -2019), ο ενάγων ζητεί να ανατεθεί στον ίδιο αποκλειστικά η άσκηση της επιμέλειας του ανηλικού τέκνου των διαδίκων, καθώς δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας για τους αναφερόμενους στο δικόγραφο λόγους, ενώ τούτο, εξάλλου, επιβάλλεται από το αληθινό συμφέρον του τέκνου, άλλως να ανατεθεί από κοινού στον ίδιο και στην εναγομένη εν διαστάσει σύζυγό του η συνεπιμέλεια του ανηλικού τέκνου, με την από κοινού άσκησης από αυτούς ορισμένων λειτουργιών που άπτονται της γονικής μέριμνας. Επικουρικά, ζητεί να ρυθμιστεί το δικαίωμα της προσωπικής του επικοινωνίας με την ανήλικη, κατά τους αναφερόμενους στην αγωγή όρους (χρόνου, τόπου και τρόπου), που ανταποκρίνονται στο συμφέρον της, όπως οι όροι αυτοί παραδεκτά διορθώθηκαν με προφορική δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του στο ακροατήριο, καταχωρισθείσα στα οικεία πρακτικά και με τις νομότυπα κατατεθείσες προτάσεις του (άρθρο 224 εδ. β' ΚΠολΔ), με την

απειλή χρηματικής ποινής 10.000 ευρώ και προσωπική κράτηση τριών (3) μηνών για κάθε παραβίαση της εκδοθησομένης απόφασης και με ταυτόχρονη καταδίκη της εναγομένης στην καταβολή των δικαστικών του εξόδων. Με το παραπάνω περιεχόμενο και αιτήματα, η κρινόμενη αγωγή αρμόδια καθ' ύλη και κατά τόπο εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρα 17 αρ. 2 και 22 Κ.Πολ.Δ.), για να συζητηθεί κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από την οικογένεια, το γάμο και την ελεύθερη συμβίωση, κατά την οποία δικάζονται οι λοιπές οικογενειακές διαφορές (άρθρα 591, 592 παρ. 3 περ. β', 593 έως 602, 610 έως 613 Κ.Πολ.Δ.). Είναι δε επαρκώς ορισμένη, απορριπτομένου του αντίθετου ισχυρισμού της εναγομένης και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1518, 1519, 1520 ΑΚ, 947 παρ. 1, 950 παρ. 2, 176 ΚΠολΔ. Συνεπώς, η αγωγή πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, αφού σημειωθεί ότι δεν ευοδώθηκε η κατ' άρθρο 611 ΚΠολΔ απόπειρα του Δικαστηρίου για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, λόγω αφενός της απουσίας του εναγομένου και αφετέρου της συνεχούς και σφοδρής αντιδικίας των διαδίκων και δεν πραγματοποιήθηκε η προβλεπόμενη από το άρθρο 612 ΚΠολΔ επικοινωνία του Δικαστηρίου με το ανήλικο τέκνο των διαδίκων, λόγω της μικρής του ηλικίας και ανωριμότητάς του προς τούτο.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν με επιμέλεια των διαδίκων στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου και περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασής του, από όλα τα έγγραφα, που λαμβάνονται υπόψη είτε προς άμεση απόδειξη είτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, αλλά και από τις φωτοτυπίες εγγράφων, των οποίων η ακρίβεια δεν έχει βεβαιωθεί, κατ' άρθρο 449 παρ. 2 ΚΠολΔ, που λαμβάνονται υπόψη ως αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου (άρθρο 340 παρ. 1 εδ. β' ΚΠολΔ, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 591 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ), τα οποία ομοίως νόμιμα προσκομίζουν με επίκληση οι διάδικοι, για ορισμένα εκ των οποίων γίνεται ειδικότερη αναφορά κατωτέρω, χωρίς όμως, να παραλείπεται κανένα

για την ουσιαστική εκτίμηση της διαφοράς, από τις με αριθμούς
2022 και ... 2022 ένορκες βεβαιώσεις των ...
... και της ... του
... και της ... αντίστοιχα ενώπιον της συμβολαιογράφου
Αθηνών, ... και την από ... 2022 ένορκη βεβαίωση του
... του ... και της ... ενώπιον του δικηγόρου
Χανίων, ... που προσκομίζει και επικαλείται με τις
προτάσεις του ο εναγόμενος- ενάγων, με πρωτοβουλία του οποίου δόθηκαν,
κατόπιν νομότυπης και εμπρόθεσμης κλήτευσης της ενάγουσας- εναγομένης
(σχετ. η με αριθμό ... 2022 έκθεση επίδοσης του αρμόδιου
δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών με έδρα το
Πρωτοδικείου Αθηνών, ... και τη συνημμένη από
γνωστοποίηση διενέργειας ενόρκων βεβαιώσεων), από τη με αριθμό
... ένορκη βεβαίωση της ... του ... και της
... ενώπιον της συμβολαιογράφου Χαλανδρίου,
... που προσκομίζει και επικαλείται με τις προτάσεις της η ενάγουσα-
εναγομένη, με πρωτοβουλία της οποίας δόθηκαν, κατόπιν νομότυπης και
εμπρόθεσμης κλήτευσης του εναγομένου- ενάγοντος (σχετ. η με αριθμό
... έκθεση επίδοσης του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή της
περιφέρειας του Εφετείου Κρήτης με έδρα το Πρωτοδικείου Χανίων,
... και τη συνημμένη από ... εξώδικη κλήτευση-
γνωστοποίηση μάρτυρα), από τις προσκομιζόμενες με επίκληση από την
ενάγουσα με αριθμούς ... και ... ένορκες βεβαιώσεις
των ... του ... και της ... και ... του
... και της ... ενώπιον της Ειρηνοδίκη Χαλανδρίου,
... και ενώπιον του Ειρηνοδίκη
... αντίστοιχα, οι οποίες έχουν ληφθεί στο πλαίσιο
προγενέστερης δίκης ασφαλιστικών μέτρων των εδώ διαδίκων, επομένως
λαμβάνονται υπόψη προς το σκοπό συναγωγής δικαστικών τεκμηρίων,
δοθέντος ότι δεν έγιναν επίτηδες για να χρησιμοποιηθούν στην παρούσα

δίκη (ΟΛΑΠ 8/1987 ΝοΒ 1988/87, ΑΠ 688/2002 ΕΛΛΔικ 44/725), από τις προσκομιζόμενες από την ενάγουσα φωτογραφίες, η γνησιότητα των οποίων δεν αμφισβητήθηκε, χωρίς, όμως, να μπορούν να ληφθούν υπόψιν οι από υπεύθυνες δηλώσεις των

και

, που προσκομίζει και επικαλείται η ενάγουσα- εναγομένη, καθόσον αυτές συντάχθηκαν με το σκοπό να χρησιμοποιηθούν στην προκείμενη δίκη, οπότε δεν αποτελούν επιτρεπτό αποδεικτικό μέσο (ΟΛΑΠ 8/1987, ΑΠ 1405/2014, ΑΠ 624/2013 ΝΟΜΟΣ), καθώς και τα προσκομιζόμενα με το δικόγραφο της προσθήκης - αντίκρουσης της ενάγουσας- εναγομένης σχετικά έγγραφα, καθόσον δεν αφορούν σε αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν το πρώτον με τις προτάσεις του εναγομένου- ενάγοντος, σε συνδυασμό με τις ομολογίες των διαδίκων που περιέχονται στις προτάσεις τους και με τα διδάγματα της κοινής πείρας, αποδείχτηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Οι διάδικοι τέλεσαν μεταξύ τους νόμιμο πολιτικό γάμο, στις ... στο Δημαρχείου ... Αττικής, ο οποίος

ιερολογήθηκε κατά τους τύπους του Χριστιανικού Ορθόδοξου δόγματος, στις ... στον ... Από το γάμο τους αυτό απέκτησαν ένα τέκνο, την ... η οποία γεννήθηκε στις ...

. Μετά το γάμο τους και μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2017, οι διάδικοι κατοικούσαν στην Αθήνα, σε μισθωμένο διαμέρισμα, ενώ από τις αρχές Μαρτίου 2017 μετακόμισαν ... , όπου και εγκαταστάθηκαν σε ιδιόκτητη οικία του εναγομένου- ενάγοντος στα ... , επί της οδο Η έγγαμη συμβίωσή τους δεν εξελίχθηκε ομαλά και διασπάσθηκε οριστικά τον

... 2019, οπότε ο εναγόμενος- ενάγων αποχώρησε από την οικογενειακή στέγη. Ακολούθως, εκδόθηκε η με αριθμό ... 2020 αμετάκλητη απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου, δυνάμει της οποίας λύθηκε ο γάμος των διαδίκων. Εξάλλου, η ενάγουσα- εναγομένη, ήδη από τον Ιανουάριο του έτους 2019, είχε ασκήσει τη με αριθμό κατάθεσης ... 2019 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία, αφού συνεκδικάστηκε στις ... 2019 με τις με

αριθμούς κατάθεσης και συναφείς αιτήσεις του εναγομένου- ενάγοντος και της ενάγουσας- εναγομένης, εκδόθηκε επί αυτών η με αριθμό 2019 απόφαση ασφαλιστικών μέτρων του παρόντος Δικαστηρίου, δυνάμει της οποίας ανατέθηκε προσωρινά αποκλειστικά στην ενάγουσα- εναγομένη η επιμέλεια του προσώπου της ανήλικης κόρης των διαδίκων, υποχρεώθηκε ο εναγόμενος- ενάγων να της καταβάλει προσωρινά, εντός των πρώτων πέντε ημερών κάθε μήνα, για διατροφή αυτής, διατάχθηκε η προσωρινή μετοίκηση του εναγομένου- ενάγοντος από την οικογενειακή στέγη των διαδίκων επί της οδού με την ταυτόχρονη παραχώρηση της αποκλειστικής χρήσης αυτής (της οικίας) στην ενάγουσα- εναγομένη και στο ανήλικο τέκνο των διαδίκων, τέλος δε, ρυθμίστηκε προσωρινά το δικαίωμα επικοινωνίας του εναγομένου- ενάγοντος με την ανήλικη κόρη του. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η ενάγουσα- εναγομένη ανέλαβε την άσκηση της αποκλειστικής επιμέλειας της ανήλικης κόρης της, με την οποία διέμενε αρχικά και έως τον Αύγουστο του έτους 2019 στην ως άνω αναφερόμενη οικογενειακή στέγη, ενώ από το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους μετακόμισαν έως και σήμερα, σε μισθωμένη οικία επί της εναντι μηνιαίου μισθώματος 600 ευρώ. Η ενάγουσα- εναγομένη εργάζεται ως ενώ ο εναγόμενος- ενάγων, έως και την, υπηρετούσε με το βαθμό του αξιωματικού, ως από την οποία παραιτήθηκε, χωρίς να έχει αποδειχθεί πέραν πάσης αμφιβολίας αν επί του παρόντος έχει εξασφαλίσει νέα εργασία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Περαιτέρω, αποδείχτηκε ότι και οι δύο (2) γονείς τρέφουν δυνατά αισθήματα αγάπης και αφοσίωσης προς την ανήλικη κόρη τους η οποία είναι ήδη εκδηλώνουν δε το ενδιαφέρον, την σοβαρή πρόθεση και την ψυχική διάθεση για να ασχοληθούν με την ανατροφή του παιδιού τους. Ειδικότερα η ανήλικη, λόγω της νεαρής ηλικίας

της, διατηρεί ισχυρό συναισθηματικό δεσμό με την μητέρα της, με την οποία, άλλωστε, συμβιώνει μετά την διακοπή της έγγαμης συμβίωσης των διαδίκων και η οποία την περιβάλλει με αγάπη και στοργή και ενδιαφέρεται και φρόντιζει για την ανατροφή, την επίβλεψη και την ψυχοσωματική της υγεία και ανάπτυξη και είναι σε θέση να εξασφαλίσει ήρεμο και ομαλό ατομικό και οικογενειακό περιβάλλον. Αλλά και με τον πατέρα της, πριν την διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης των γονέων της, η ανήλικη είχε δημιουργήσει έναν δυνατό ψυχικό δεσμό και είχαν αναπτυχθεί αμοιβαία μεταξύ τους αισθήματα στοργής και αγάπης, τα οποία ουδόλως έχουν ατονήσει, καθώς ο εναγόμενος- ενάγων πατέρας, κατά το χρονικό διάστημα από την διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης των διαδίκων, μέχρι την άσκηση της κρινόμενης αγωγής του, έχει συστηματική, επαφή και επικοινωνία με το παιδί του, η οποία έχει ρυθμισθεί δυνάμει της άνω με αριθμό 2019 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χανίων, μεταβαίνοντας από τα ... στην ..., μισθώνοντας εκεί οικίες και αυτοκίνητο (σχετ. οι προσκομισθείσες από τον εναγόμενο- ενάγοντα αποδείξεις αεροπορικών και ακτοπλοϊκών εισιτηρίων και μίσθωσης αυτοκινήτων και κατοικιών), προκειμένου να είναι συνεπής στις ώρες επικοινωνίας με την ανήλικη κόρη του, αλλά και προκειμένου η τελευταία να διανυκτερεύσει μαζί του κατά τα ορισθέντα προς επικοινωνία Σαββατοκύριακα, αφιερώνοντας δε έτσι, συνειδητά, αρκετό χρόνο σε αυτή και αποσκοπώντας στην οικοδόμηση και διατήρηση μιας στενής συναισθηματικής σχέσης μεταξύ τους, άλλωστε ο ίδιος, κατά τον χρόνο πριν από την διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης, είχε ενεργό ρόλο και διαρκή συμμετοχή στην σωστή ανατροφή και την ορθή διαπαιδαγώγησή της. Ωστόσο, αποδείχτηκε ότι οι διάδικοι, από τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσής τους και έπειτα αδυνατούν να συνεννοηθούν και να λάβουν από κοινού αποφάσεις για θέματα που αφορούν την επιμέλεια της ανήλικης κόρης του, επιδίδονται δε σε εκατέρωθεν αντεγκλήσεις, καθώς το κλίμα της μεταξύ τους σχέσης είναι τεταμένο και χαρακτηρίζεται από συνεχείς προστριβές και εντάσεις. Χαρακτηριστικά προς τούτο είναι και τα προσκομισθέντα από αμφοτέρους τους διαδίκους αποσπάσματα από τα

δελτία συμβάντων της Διεύθυνσης Αμέσης Δράσης Αττικής και του Αστυνομικού Τμήματος από τα οποία αποδεικνύεται ότι έχουν διαδραματιστεί μεταξύ των ανωτέρω, κατά το χρονικό διάστημα από 2020 έως και 2022, εβδομήντα πέντε (75) επεισόδια, κατά την άσκηση από τον εναγόμενο- ενάγοντα του δικαιώματος επικοινωνίας του με την ανήλικη κόρη του, για τα οποία απαιτήθηκε η άμεση επέμβαση των αστυνομικών των ως άνω υπηρεσιών, ήτοι έως και περίπου το χρόνο συζήτησης της αγωγής, αποδείχτηκε ότι οι σχέσεις των διαδίκων δεν έχουν ακόμα εξομαλυνθεί, ούτε έχει βρεθεί μεταξύ τους επίπεδο επικοινωνίας αναφορικά με την άσκηση της επιμέλειας της ανήλικης κόρης τους. Εξάλλου, και οι μάρτυρες των διαδίκων, τόσο οι εξετασθέντες ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου, όσο και οι ενόρκως βεβαιώσαντες, επιβεβαιώνουν το ως άνω τεταμένο κλίμα στη σχέση τους και ιστορούν με λεπτομέρεια φραστικά επεισόδια που έχουν λάβει χώρα μεταξύ τους, κατά το χρόνο από την άσκηση της αγωγής έως και τη συζήτηση αυτής. Εισέτι περαιτέρω, αποδείχτηκε ότι ο εναγόμενος- ενάγων έως και το Σεπτέμβριο του έτους 2021 κατοικούσε όπου και υπηρετούσε αρχικά στο και εν συνέχεια στο

ενώ από τον Ιούλιο του έτους 2021 μετοίκησε στην Αθήνα, λόγω μετάθεσής του στη ενώ ήδη από την

Από τον Ιανουάριο του έτους 2022 έως και το χρόνο συζήτησης αγωγής, δεν διαπιστώθηκε πέραν πάσης αμφιβολίας η παρούσα κατοικία του εναγομένου- ενάγοντος, καθώς, στις προτάσεις του αναφέρει ότι αυτός είναι κάτοικος Αθηνών, ενώ φέρεται ως κάτοικος , ενώ και ο πληρεξούσιος δικηγόρος του, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, δήλωσε ότι ο εντολέας του στην παρούσα φάση

που είναι στη διαδικασία εύρεσης εργασίας αναφέρει ως κατοικία του

ενώ ο πραγματικός τόπος διαμονής του είναι στην Αθήνα, σε άγνωστη διεύθυνση. Επίσης, ο εναγόμενος- ενάγων, ομολογεί στις προτάσεις που κατέθεσε νομότυπα ενώπιον του Δικαστηρίου ότι αυτός εξετάζει προτάσεις για απασχόληση τόσο στην Αθήνα, όσο και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, όσο και στο εξωτερικό, ο ισχυρισμός δε της ενάγουσας- εναγομένης ότι αυτός έχει ήδη προσληφθεί από

με την επωνυμία

με έδρα το

Λουξεμβούργο και αυξημένες αποδοχές δεν επιβεβαιώθηκε από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Ωστόσο, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο εναγόμενος- ενάγων δεν διαθέτει, τουλάχιστον προς το παρόν μόνιμη κατοικία, επίσης δε, ότι αυτός είναι σφόδρα πιθανό να εξασφαλίσει εργασία στο εξωτερικό, όπου και θα πρέπει να μετοικήσει. Σύμφωνα με τα παραπάνω, αποδείχτηκε ότι οι διάδικοι από τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσής τους κι έπειτα, αδυνατούν να συνεννοηθούν και να λάβουν από κοινού αποφάσεις για θέματα που αφορούν στην επιμέλεια της ανήλικης κόρης τους, ενώ, εξαιτίας των επαγγελματικών υποχρεώσεων του εναγομένου- ενάγοντος και της συνεχούς αλλαγής του τόπου κατοικίας του, της συνακόλουθης δε ανυπαίτιας, πλην όμως πραγματικής αδυναμίας αυτού να συμπράξει αποτελεσματικά στην καθημερινή φροντίδα, μέριμνα κι επίβλεψη της ανήλικης κόρης του, καθίσταται αδύνατη η από κοινού άσκηση της επιμέλειας αυτής (άρθρο 1514 παρ. 2 ΑΚ, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 8 του ν. 4800/2021), που εφαρμόζεται και στην παρούσα εκκρεμή υπόθεση, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω νομική σκέψη. Συνεπώς, τυχόν ανάθεση της από κοινού άσκησης της επιμέλειας του τέκνου των διαδίκων σε αμφοτέρους τους γονείς του, οι οποίοι αμφοτέροι αγαπούν και φροντίζουν αυτό, με χρονική (ή εναλλασσόμενη) κατανομή αυτής μεταξύ τους, δεν θα προήγαγε το συμφέρον της ανήλικης και θα επέφερε σημαντική διατάραξη στον μέχρι τώρα τρόπο ζωής της, αφού οι τόποι κατοικίας των γονιών της βρίσκονται σε διαφορετικές πόλεις, ενώ ο εναγόμενος- ενάγων είναι πιθανό να

κοινού αποφάσεις για θέματα που αφορούν στην επιμέλεια της ανήλικης κόρης τους, ενώ, εξαιτίας των επαγγελματικών υποχρεώσεων του εναγομένου- ενάγοντος και της συνεχούς αλλαγής του τόπου κατοικίας του, της συνακόλουθης δε ανυπαίτιας, πλην όμως πραγματικής αδυναμίας αυτού να συμπράξει αποτελεσματικά στην καθημερινή φροντίδα, μέριμνα κι επίβλεψη της ανήλικης κόρης του, καθίσταται αδύνατη η από κοινού άσκηση της επιμέλειας αυτής (άρθρο 1514 παρ. 2 ΑΚ, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 8 του ν. 4800/2021), που εφαρμόζεται και στην παρούσα εκκρεμή υπόθεση, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω νομική σκέψη. Συνεπώς, τυχόν ανάθεση της από κοινού άσκησης της επιμέλειας του τέκνου των διαδίκων σε αμφοτέρους τους γονείς του, οι οποίοι αμφότεροι αγαπούν και φροντίζουν αυτό, με χρονική (ή εναλλασσόμενη) κατανομή αυτής μεταξύ τους, δεν θα προήγαγε το συμφέρον της ανήλικης και θα επέφερε σημαντική διατάραξη στον μέχρι τώρα τρόπο ζωής της, αφού οι τόποι κατοικίας των γονιών της βρίσκονται σε διαφορετικές πόλεις, ενώ ο εναγόμενος- ενάγων είναι πιθανό να μετοικήσει άμεσα εκτός της ελληνικής επικράτειας. Πρέπει, περαιτέρω, να σημειωθεί ότι ο εναγόμενος, τη δεδομένη χρονική στιγμή, δεν αποδείχτηκε ότι διαθέτει μόνιμη κατοικία στην Αθήνα, αφού φέρεται ως κάτοικος στην πρώην οικογενειακή στέγη των διαδίκων, ενώ αποδείχτηκε εισέτι περαιτέρω, από τις προσκομισθείσες αποδείξεις μίσθωσης κατοικιών, ότι αυτός, κατά την εκτέλεση του δικαιώματος επικοινωνίας του με την ανήλικη κόρη του, μίσθωνε διαφορετικές οικίες στην Αττική, προκειμένου να διανυκτερεύσουν εκεί, όπου, εντούτοις, η ανήλικη κόρη του δεν διαθέτει δικό της, κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο (η ύπαρξη του οποίου κρίνεται αναγκαία ενόψει και της ηλικίας της), ώστε, σε περίπτωση τυχόν ανάθεσης της από κοινού επιμέλειας σε αμφοτέρους τους γονείς, θα δημιουργούνταν πρόσθετοι κίνδυνοι για την ψυχική και συναισθηματική ισορροπία της ανήλικης, που έχει ήδη κλονιστεί μετά τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης των γονέων της. Περαιτέρω, αποδείχθηκε

ότι η ενάγουσα αποτελεί φιλόστοργη μητέρα, που φροντίζει το τέκνο της με αγάπη και αφοσίωση και, γενικά, ανταποκρίνεται πλήρως στο λειτουργικό καθήκον της άσκησης της επιμέλειας αυτού, με συνέπεια και υπευθυνότητα. Παρέχει δε, κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα εχέγγυα για την ορθή διαπαιδαγώγησή του και συμβολή στην υγιή σωματική και ψυχοπνευματική του ανάπτυξη, εξασφαλίζοντας του συνθήκες ηρεμίας, σταθερότητας και ασφαλούς διαβίωσης. Άλλωστε, όπως προεκτέθηκε, μετά την επελθούσα διάσπαση των συζύγων, η μητέρα ασκούσε αποκλειστικά την επιμέλεια του προσώπου του, με συνέπεια και αποτελεσματικότητα, σεβόμενη τα δικαιώματα του τελευταίου προς ενημέρωση και επικοινωνία με την ανήλικη. Ενόψει τούτων, συντρέχουν εν προκειμένω οι εκ του νόμου προϋποθέσεις, ώστε το Δικαστήριο να αναθέσει μέρος της γονικής μέριμνας και δη την επιμέλεια του προσώπου του ανήλικου τέκνου των διαδίκων συζύγων αποκλειστικά στην ενάγουσα μητέρα του, παρεκκλίνοντας από τον κανόνα της από κοινού άσκησης του συνόλου της γονικής μέριμνας από αμφοτέρους τους διαδίκους γονείς του, όπως αυτός καθιερώνεται με τη διάταξη του άρθρου 1513 παρ. 1 ΑΚ, ως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 7 παρ. 2 του ως άνω ν. 4800/2021. Σημειώνεται ότι, κατά την ως άνω κρίση του, το Δικαστήριο έλαβε ιδιαίτέρως υπόψη, κατ' άρθρο 1514 παρ. 3 ΑΚ, όπως ισχύει σήμερα, τόσο το γεγονός ότι μετά τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσής των διαδίκων η ανήλικη κόρη τους διαμένει με τη μητέρα της, όσο και τους ιδιαίτερος ισχυρούς συναισθηματικούς και ψυχικούς δεσμούς της ανήλικης με την τελευταία. Ενόψει των προαναφερομένων, λαμβάνοντας υπόψη: α) την ηλικία του ανηλικού τέκνου των διαδίκων, β) την κατάσταση της υγείας του, γ) το γεγονός ότι η ανήλικη, από τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης των γονέων του διαμένει με τη μητέρα της, δ) το γεγονός ότι η ανήλικη είναι εγγεγραμμένη στο νηπιαγωγείο , παράρτημα του οποίου βρίσκεται εντός του χώρου εργασίας της μητέρας της , ενταγμένη στο προαιρετικό ολοήμερο πρόγραμμα (σχετ. το με αριθ. πρωτ. -2020 έγγραφο του ως άνω νηπιαγωγείου), ε) τον ισχυρό και σταθερό συναισθηματικό δεσμό

που έχει αναπτυχθεί ανάμεσα στην ανήλικη και τη μητέρα της, στ) την αυξημένη, λόγω της ηλικίας της ανήλικης, ανάγκη της για κατοχύρωση της συναισθηματικής μονιμότητας και της συνέχειας στη φροντίδα της, που επιτυγχάνεται μέσω της σταθερότητας του βασικού προσώπου φροντίδας και της σαφήνειας των ρόλων, των σχέσεων και των χώρων, ζ) το γεγονός ότι η μητέρα της είναι ικανή να φροντίζει για την ανατροφή, την υγεία, την εκπαίδευση και την επίβλεψη της ανήλικης και εξασφαλίζει ήδη ένα ήρεμο οικογενειακό περιβάλλον για αυτό, ανταποκρινόμενη επαρκώς στον γονεϊκό της ρόλο, κρίνεται ότι στην ένδικη περίπτωση η αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας της ανήλικης κόρης των διαδίκων,

πρέπει να ανατεθεί οριστικά στην ενάγουσα μητέρα της, με την οποία αυτή θα διαμένει. Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, ουδείς εμποδίζει τους διαδίκους γονείς να επανακαθορίσουν στο μέλλον τη συμπεριφορά τους και, χωρίς δικαστική παρέμβαση, να συνεργαστούν για την από κοινού άσκηση της επιμέλειας του τέκνου τους. Στο σημείο αυτό σημαντικό είναι να επισημανθεί ότι παράλληλα με τη ρύθμιση αυτή, ο πατέρας του ανηλικού διατηρεί την από κοινού με τη μητέρα του άσκηση των λοιπών λειτουργιών της γονικής της μέριμνας, των σχετικών με τη διοίκηση της περιουσίας και της εκπροσώπησής του τέκνου αναφορικά με κάθε κρίσιμο ζήτημα που ήθελε προκύψει μέχρι την ενηλικίωσή του, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής του. Στα ζητήματα αυτά συμπεριλαμβάνονται τα θέματα υγείας (εκτός από τα εντελώς τρέχοντα και επείγοντα) και εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του. Τα ζητήματα αυτά βρίσκονται στον πυρήνα της γονικής μέριμνας και για τον λόγο αυτό, ακόμη και όταν η επιμέλεια ανατίθεται στον έναν γονέα, όπως εν προκειμένω, προβλέπεται εκ του νόμου ότι αποτελούν αντικείμενο υποχρεωτικής συναπόφασης των γονέων (άρθρο 1519 παρ. 1 ΑΚ). Ειδικότερα, προς άρση τυχόν αμφισβητήσεων από τους διαδίκους γονείς, παρατηρείται ότι: α) οι αναφερόμενες στο άρθρο 1516 παρ. 1 ΑΚ πράξεις [συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου που αφορούν στην καθημερινότητα

του παιδιού (λ.χ. επιλογές διατροφής, ένδυσης και ψυχαγωγίας, ωράριο μελέτης και ύπνου, επίσκεψη σε φίλο ή συγγενή, μεταφορά του σε δραστηριότητα κλπ.), τρέχουσα διαχείριση περιουσίας του (λ.χ. επιδιόρθωση πραγμάτων που ανήκουν στο παιδί κλπ.), πράξεις με επείγοντα χαρακτήρα (λ.χ. θέματα υγείας όπως χορήγηση αντιπυρετικού, μεταφορά στο νοσοκομείο σε περίπτωση τραυματισμού κλπ.), λήψη δήλωσης βούλησης απευθυντέα προς το τέκνο] διενεργούνται από τον γονέα με τον οποίο διαμένει το παιδί, έστω και προσωρινά, β) οι πράξεις του άρθρου 1519 παρ. 1 ΑΚ [επιλογή θρησκειότητας, ζητήματα που αφορούν την ιθαγένεια, ζητήματα υγείας (λ.χ. χειρουργικές επεμβάσεις, εμβολιασμός, λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, φυσιοθεραπεία, παιδοψυχιατρική παρακολούθηση, παιδοψυχολογική υποστήριξη), εκτός από τα επείγοντα και εντελώς τρέχοντα θέματα υγείας, ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του (λ.χ. επιλογή μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού σχολείου, επιλογή σχολείου, ξένης γλώσσας, αριθμού ή προτεραιότητας εκμάθησης ξένων γλωσσών, επιλογή ειδικού παιδαγωγού κλπ.), μεταβολή του τόπου διαμονής του που επιδρά ουσιωδώς στο δικαίωμα επικοινωνίας] συναποφασίζονται και διενεργούνται από κοινού από αμφοτέρους τους συνασκούντες τη γονική μέριμνα γονείς, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η επιμέλεια ανατίθεται με την παρούσα απόφαση οριστικά στη μητέρα αποκλειστικά και γ) οι πράξεις ενδιάμεσης κατηγορίας, λ.χ. η επιλογή του επαγγελματία ή του συγγενικού προσώπου που θα επιβλέπει το παιδί κατά την απουσία του γονέα, η επιλογή των εξωσχολικών δραστηριοτήτων (π.χ. αθλητικών και καλλιτεχνικών, όχι όμως εκπαιδευτικών που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του), αποφασίζονται από την ασκούσα την επιμέλεια μητέρα, κατόπιν προηγούμενης άτυπης ενημέρωσης του πατέρα. Υπό τις ως άνω παραδοχές, πρέπει η κρινόμενη πρώτη αγωγή να γίνει δεκτή και ως ουσιαστικά βάσιμη, ως προς το αίτημά της περί ανάθεσης της αποκλειστικής επιμέλειας της ανήλικης στη μητέρα της, να απορριφθεί δε συνακόλουθα η δεύτερη κρινόμενη αγωγή, ως ουσιαστικά αβάσιμη, τόσο

ως προς το κύριο αίτημά της περί ανάθεσης της αποκλειστικής επιμέλειας της ανήλικης στον ενάγοντα πατέρα της, όσο και ως προς το επικουρικό αίτημα περί συνεπιμέλειας αυτής.

Ωστόσο, αποδείχθηκε ότι επιβάλλεται προς το συμφέρον της ανήλικης να συνεχίσει αυτή να έχει όσο το δυνατό μεγαλύτερη επικοινωνία και με τον πατέρα της, εναγόμενο- ενάγοντα, ώστε να διατηρηθεί ο ψυχικός δεσμός που θα συμβάλει στην εξοικείωσή της με το περιβάλλον αυτού, ενώ απαραίτητες για τον ψυχικό της κόσμο είναι οι εκδηλώσεις στοργής, αγάπης και θαλπωρής από τον γονέα εκείνο, με τον οποίο δεν διαμένει. Άλλωστε, η εναγομένη δεν αντιτίθεται σε αυτό αλλά συναινεί στη ρύθμιση του δικαιώματος της επικοινωνίας, όπως αυτή είχε ρυθμιστεί προσωρινά δυνάμει της με αριθμό 105/2019 απόφασης του παρόντος Δικαστηρίου, που δίκασε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Λαμβανομένου υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 1520 παρ. 1 ΑΚ, ο χρόνος επικοινωνίας του τέκνου με φυσική παρουσία του γονέα, με τον οποίο δεν διαμένει, τεκμαίρεται στο 1/3 του συνολικού χρόνου, εκτός αν ο γονέας αυτός ζητά μικρότερο χρόνο επικοινωνίας ή επιβάλλεται να καθορισθεί μικρότερος ή μεγαλύτερος χρόνος επικοινωνίας για λόγους που αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης ή στο συμφέρον του τέκνου, εφόσον δεν διαταράσσεται η καθημερινότητά του, ήτοι ότι το Δικαστήριο οφείλει να ρυθμίζει το δικαίωμα της επικοινωνίας κατά τρόπο που να μη θέτει σε κίνδυνο το συμφέρον του τέκνου, αλλά και να μη δυσχεραίνει την άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη του την ηλικία και τις ανάγκες του, αλλά και τις σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητές του, στην προκειμένη περίπτωση, η ρύθμιση της επικοινωνίας του ενάγοντος πατέρα με την ανήλικη κόρη του, θα γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο και λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι η κατοικία του πατέρα βρίσκεται στην Αθήνα, όπως συνομολογεί ο ίδιος με τις προτάσεις του: α) Κάθε Τρίτη και Πέμπτη από ώρα 17.00 έως ώρα 21.00, β) Κάθε δεύτερο και τέταρτο Σαββατοκύριακο κάθε μήνα και συγκεκριμένα από

ώρα 18.00 της Παρασκευής έως ώρα 20.00 της Κυριακής. Ο ενάγων υποχρεούται, στις περιπτώσεις διανυκτέρευσης της ανήλικης με τον ίδιο, να ενημερώνει την εναγομένη κάθε φορά και πριν την παραλαβή της ανήλικης για τη διεύθυνση του τόπου διαμονής τους. Οι ανωτέρω υπό α) και β) τρόποι επικοινωνίας θα αναστέλλονται κατά τις περιόδους των παρακάτω εορτών και διακοπών, οπότε το εν λόγω δικαίωμα του ενάγοντος θα ασκείται ως εξής: γ) κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από τις 23 Δεκεμβρίου και ώρα 17.00 έως τις 30 Δεκεμβρίου και ώρα 19.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό, από τις 30 Δεκεμβρίου και ώρα 17.00 έως τις 6 Ιανουαρίου και ώρα 19.00 και δ) κατά τις εορτές του Πάσχα, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από το Σάββατο του Λαζάρου και ώρα 10.00 έως και το μεγάλο Σάββατο και ώρα 12.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό, από το Μεγάλο Σάββατο και ώρα 12.00 έως το Σάββατο της Διακαινησίμου και ώρα 19.00, ε) κατά τις θερινές διακοπές, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από την 1^η Ιουλίου και ώρα 10.00 έως την 30^η Ιουλίου και ώρα 18.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό από την 1^η Αυγούστου και ώρα 10.00 έως την 30^η Αυγούστου και ώρα 18.00. Η παραλαβή και η παράδοση της ανήλικης θα πραγματοποιείται από τον ενάγοντα από και στην οικία της εναγομένης, με την υποχρέωση ενημέρωσης της τελευταίας πριν από την παραλαβή της ανήλικης αναφορικά με τον τόπο και την ακριβή διεύθυνση, όπου θα διαμένουν ο ενάγων και η ανήλικη κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας, είτε αυτός βρίσκεται εντός της Αττικής είτε σε άλλο διαφορετικό τόπο, στ) κατά τα χρονικά διαστήματα που ο ενάγων πατέρας δεν θα επικοινωνεί με το τέκνο του με φυσική παρουσία, θα δύναται να επικοινωνεί με αυτό τηλεφωνικά ή μέσω άλλου ηλεκτρονικού μέσου, για χρονικό διάστημα 15 λεπτών, καθημερινά και κατά τις ώρες από 18.00 έως 20.00, σύμφωνα και με το πρόγραμμα του ανηλικού και με δυνατότητα και από κοινού κλήσης με συγγενείς της πατρικής γραμμής, ενώ, αντίστοιχα, κατά τις ημέρες που το τέκνο θα διαμένει με τον πατέρα του, η ενάγουσα

μητέρα του θα δύναται να επικοινωνεί με αυτό για χρονικό διάστημα 15 λεπτών και κατά τις ώρες από 18.00 έως 20.00. Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη δεύτερη αγωγή να γίνει εν μέρει δεκτή και ως ουσιαστικά βάσιμη, κατά το επικουρικό αίτημά της περί ρύθμισης του δικαιώματος επικοινωνίας του ενάγοντος με το ανήλικο τέκνο του, με τη σημείωση ότι σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών και μετοίκησης του ενάγοντος στο εξωτερικό, η ως άνω ρύθμιση δύναται να μεταβληθεί, κατόπιν εκ νέου προσφυγής του ενάγοντος στο Δικαστήριο, καθόσον το αίτημά του περί ρύθμισης του δικαιώματος επικοινωνίας, διαφορετικά από τα ανωτέρω, σε περίπτωση μετοίκησης του στο εξωτερικό, με την ίδια παρούσα απόφαση είναι απορριπτό, καθόσον δεν νοείται το διατακτικό της παρούσας απόφασης να τελεί υπό αίρεση.

Περαιτέρω, όπως προεκτέθηκε, ο εναγόμενος, κατά το χρόνο άσκησης των κρινόμενων αγωγών, υπηρετούσε ως

από όπου και παραιτήθηκε

στις 2022, ως αναφέρθηκε παραπάνω και χωρίς έκτοτε να έχει αποδειχθεί ότι αυτός έχει ανεύρει άλλη εργασία. Από την ως άνω εργασία του, ο εναγόμενος αποκόμισε, κατά το έτος 2019 το ποσό των 20.934,70 ευρώ ετησίως, ήτοι ποσό 1.745 ευρώ μηνιαίως και κατά το έτος 2020 το ποσό των 21.489,66 ευρώ, ήτοι ποσό 1.790 μηνιαίως. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις προσκομισθείσες από την ενάγουσα πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου για τα ως άνω έτη, ο εναγόμενος δήλωσε κατά το έτος 2019 εισόδημα από ακίνητη περιουσία ποσού 9.006 ευρώ, ήτοι 750 ευρώ μηνιαίως και κατά το έτος 2020 ίδιο εισόδημα ποσού 10.051 ευρώ, ήτοι 838 ευρώ μηνιαίως, επίσης, δε αυτός διαθέτει και καταθέσεις χρημάτων σε τράπεζες, όπως προκύπτει από τα ίδια ως άνω έγγραφα, όπου δηλώνεται για το έτος 2019 ποσό 17,70 ευρώ και για το έτος 2020 ποσό 25,87 ευρώ από μερίσματα- τόκους. Περιουσία ή εισοδήματα από οποιαδήποτε άλλη πηγή δεν αποδείχθηκε ότι διαθέτει ο εναγόμενος. Ο

τελευταίος, εξάλλου, δεν αποδείχτηκε ότι βαρύνεται με δαπάνη μίσθωσης κατοικίας, καθόσον η δηλωθείσα από αυτόν κατοικία στη περιοχή είναι ιδιοκτησίας του, ενώ, επίσης, δεν έχει διατροφικές υποχρεώσεις προς τρίτα πρόσωπα, πλην του προαναφερόμενου ανηλικού τέκνου του. Βαρύνεται δε με τις συνήθεις δαπάνες για τη διατροφή και τη συντήρησή του και με τα λειτουργικά έξοδα της οικίας στην οποία διαμένει (ρεύματος, ύδρευσης, τηλεφώνου, κλπ). Επιπλέον, βαρύνεται και με την εξόφληση των φορολογικών υποχρεώσεών του (ΕΝ.Φ.Ι.Α., το οποίο, κατά το έτος 2021, ανερχόταν στο ποσό των 180,79 ευρώ μηνιαίως και φόρου εισοδήματος, ο οποίος για το φορολογικό έτος 2019 ανήλθε στο ποσό των 1.765,34 ευρώ και για το φορολογικό έτος 2020 στο ποσό των 1.439,17 ευρώ), ενώ αποδείχτηκε ότι κατά το έτος 2019 κατέβαλε το ποσό των 5.401,64 ευρώ για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείου και κατά το έτος 2020 κατέβαλε για τον ίδιο λόγο το ποσό των 5.401,62 ευρώ. Πρέπει να σημειωθεί, ότι τα ως άνω ποσά που καταβάλλει για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του δεν αφαιρούνται από το εισόδημα του εναγομένου, αλλά συνεκτιμώνται ως στοιχεία προσδιοριστικά της περιουσίας του, που θεωρείται ότι μειώνεται ανάλογα και ως επιπλέον βιοτικές του ανάγκες (ΑΠ 1663/2014, ΑΠ 471/2005 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Από την άλλη πλευρά, η ενάγουσα υπηρετούσε ως από την 2017, ήδη δε από τις 2019

αποκομίζοντας από την εργασία της αυτή μηνιαίες αποδοχές ύψους περίπου 1.100 ευρώ το έτος 2019, 1.217 περίπου ευρώ το έτος 2020 και ήδη 1.164 ευρώ κατά το έτος 2022. Από το μισθό της αυτό παρακρατείται ποσό ύψους

..... για το τέκνο της, ενώ αυτή δεν λαμβάνει επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας. Επιπλέον αυτή είναι κυρία ενός ιδιωτικής χρήσης επιβατηγού αυτοκινήτου εργοστασίου κατασκευής μοντέλο με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2006, 1390 κ.εκ, αξίας περίπου 1.800 ευρώ (σχετ. το προσκομισθέν από την ίδια

ασφαλιστήριο συμβόλαιο οχήματος και απόδειξη εισπραξης ασφαλιστρών). Περιουσία ή εισοδήματα από οποιαδήποτε άλλη πηγή δεν αποδείχθηκε ότι διαθέτει η ενάγουσα. Τέλος, αυτή μισθώνει μία κατοικία (διαμέρισμα) που βρίσκεται στην Αθήνα, οδού έναντι μηνιαίου μισθώματος 600 ευρώ (σχετ. το από 14-9-2019 προσκομισθέν από την ίδια μισθωτήριο συμφωνητικό κύριας κατοικίας), στην οποία διαμένει με το ανήλικο τέκνο της, δεν έχει διατροφικές υποχρεώσεις προς τρίτα πρόσωπα, πλην της προαναφερόμενης ανήλικης κόρης της και βαρύνεται με τα λειτουργικά έξοδα της οικίας όπου διαμένει (ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης, τηλεφώνου κ.λπ.), τις φορολογικές της υποχρεώσεις και τις συνήθεις δαπάνες για τη διατροφή και τη συντήρησή της. Παρέχει, επίσης, τις αποτιμητές σε χρήμα προσωπικές υπηρεσίες της για την περιποίηση, φροντίδα και ανατροφή του τέκνου της. Επιπλέον, αποδείχθηκε ότι η ανήλικη φοιτούσε κατά τη σχολική χρονιά 2019-2020 σε παιδικό σταθμό, για τον οποίο η ενάγουσα κατέβαλε το ποσό των 40 ευρώ μηνιαίως, ενώ για τις σχολικές χρονιές 2020-2021 και 2021-2022 αυτή κατέβαλε το ποσό των 20 ευρώ μηνιαίως για τη φοίτηση της ανήλικης στο προνήπιο και νήπιο. Η ανήλικη, επίσης, παρακολουθεί μαθήματα ιππασίας στον Ιππικό Όμιλο για τα οποία απαιτείται το ποσό των 90 ευρώ μηνιαίως (σχετ. οι προσκομισθείσες αποδείξεις εισπραξης). Σημειώνεται ότι η ανήλικη πάσχει από βρογχικό άσθμα και λαμβάνει καθημερινή θεραπεία με μοντελουκάστη, εντούτοις, αυτή παρακολουθείται στο παιδοπνευμονολογικό η οποία δεν βαρύνεται με περαιτέρω έξοδα για τον ως άνω λόγο. Περαιτέρω, αποδείχθηκε, η ανήλικη διαμένει με τη μητέρα της, στην ως άνω μισθωμένη από την τελευταία οικία, βαρύνεται δε με αντίστοιχο ποσοστό επί των μηνιαίων δαπανών που είναι συναφείς με τη λειτουργία της οικίας αυτής. Τα υπόλοιπα έξοδα διατροφής, ένδυσης, ψυχαγωγίας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι τα συνήθη για τα παιδιά αυτής της ηλικίας. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι το ως άνω ανήλικο

τέκνο των διαδικών στερείται οποιοσδήποτε περιουσίας και εισοδήματος, ενώ, λόγω της ηλικίας του, αδυνατεί ευλόγως να εξασφαλίσει μόνο του τη διατροφή του. Έχει, συνεπώς, δικαίωμα διατροφής σε χρήμα, κατά μήνα προκαταβαλλομένης, έναντι των γονέων του, οι οποίοι ενέχονται με τις οικονομικές του δυνατότητες. Με βάση, λοιπόν, τις προαναφερθείσες μηνιαίες οικονομικές δυνάμεις των γονέων, τις εν γένει περιστάσεις και τις ανάγκες του ανηλικού τέκνου τους, όπως αυτές προκύπτουν από τις πιο πάνω συνθήκες της ζωής του και, συγκεκριμένα, τις ανάγκες του για ένδυση, διατροφή, εκπαίδευση, ιατρική παρακολούθηση, ψυχαγωγία και εν γένει συντήρησή του, η κατά μήνα διατροφή του πρέπει να καθοριστεί στο ποσό των 800 ευρώ. Στο ποσό αυτό συνοπολογίζονται οι προαναφερθείσες δαπάνες μίσθωσης, ηλεκτροφωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου και οι ατιοτιμώμενες σε χρήμα συναφείς με την περιποίηση και φροντίδα του ως άνω ανηλικού υπηρεσίες, οι οποίες προσφέρονται από τη μητέρα του. Από το συνολικό αυτό ποσό, ο εναγόμενος πατέρας του είναι σε θέση, με βάση την προαναφερθείσα οικονομική του δυνατότητα και την προσωπική του κατάσταση, συσχετιζόμενη με την αντίστοιχη οικονομική δυνατότητα και την προσωπική κατάσταση της μητέρας, να καλύψει μηνιαίως ποσό 600 ευρώ, ενώ για το υπόλοιπο ποσό, που απαιτείται για τη συμπλήρωση της διατροφής του, βαρύνεται η ενάγουσα μητέρα του, που θα πρέπει να συνεισφέρει στη διατροφή του τέκνου της, με την προσφορά των προσωπικών της υπηρεσιών στην ανατροφή του και των λοιπών, συνδεδεμένων με τη συνοίκησή του, παροχών, ως έχουσα, κατά νόμο, συντρέχουσα και ανάλογη των οικονομικών εν γένει δυνατοτήτων της υποχρέωση διατροφής του, αλλά και με την ανάλωση μέρους του εισοδήματός της.

Ενόψει όσων προεκτέθηκαν, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η πρώτη κρινόμενη αγωγή (με αριθμό έκθεσης κατάθεσης 2019) ως ουσιαστικά βάσιμη, να ανατεθεί στην ενάγουσα, μητέρα του ανηλικού τέκνου των διαδικών, η αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας αυτής και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να προκαταβάλλει,

εντός του πρώτου πενθημέρου κάθε μήνα, στη μητέρα του ως άνω ανηλικού τέκνου του, ως ασκούσα την επιμέλεια του προσώπου αυτού και για λογαριασμό του, το ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ, ως συνεισφορά του στην τακτική σε χρήμα διατροφή του, για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών από την επίδοση της αγωγής, νομιμοτόκως, σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής κάθε δόσης, από την έκτη ημέρα του μήνα. Επίσης, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η δεύτερη κρινόμενη αγωγή (με αριθμό έκθεσης κατάθεσης ...-2019) και ως ουσιαστικά βάσιμη και να ρυθμιστεί το δικαίωμα επικοινωνίας του ενάγοντος αυτής με την ανήλικη κόρη του, όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό, με την απειλή σε βάρος της εναγομένης προσωπικής κράτησης διάρκειας 10 ημερών και χρηματική ποινή ποσού 500 ευρώ για την περίπτωση παρεμπόδισης από αυτή της επικοινωνίας του ενάγοντος με την ανήλικη. Τέλος, τα δικαστικά έξοδα, πλέον αυτών που προκαταβλήθηκαν, πρέπει να συμψηφιστούν μεταξύ των διαδίκων, λόγω της συγγενικής σχέσης τους με το ανήλικο τέκνο τους (άρθρο 179 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων τις με αριθμούς κατάθεσης 2019 και ... 2019 αγωγές.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ό,τι κρίθηκε απορριπτέο.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει την με αριθμό κατάθεσης ... 2019 αγωγή.

ΑΝΑΘΕΤΕΙ την άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του ανηλικού τέκνου των διαδίκων, ..., αποκλειστικά στην ενάγουσα μητέρα του.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ τον εναγόμενο να προκαταβάλλει, εντός του πρώτου πενθημέρου κάθε μήνα, στη μητέρα του ως άνω ανηλικού τέκνου του, ως ασκούσα την επιμέλεια του προσώπου αυτού και για λογαριασμό του, το ποσό των εξακοσίων (600) ευρώ, ως συνεισφορά του στην τακτική σε χρήμα

διατροφή του, για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών από την επίδοση της αγωγής, νομιμοτόκως, σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής κάθε δόσης, από την έκτη ημέρα του μήνα.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει την με αριθμό κατάθεσης 2019 αγωγή.

ΡΥΘΜΙΖΕΙ το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας του ενάγοντος με το ανήλικό τέκνο του, -

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ αντιστοίχως την εναγομένη να ανέχεται την επικοινωνία αυτή, με τον ακόλουθο τρόπο:

α) Κάθε Τρίτη και Πέμπτη από ώρα 17.00 έως ώρα 21.00, β) Κάθε δεύτερο και τέταρτο Σαββατοκύριακο κάθε μήνα και συγκεκριμένα από ώρα 18.00 της Παρασκευής έως ώρα 20.00 της Κυριακής. Ο ενάγων υποχρεούται, στις περιπτώσεις διανυκτέρευσης της ανήλικης με τον ίδιο, να ενημερώνει την εναγομένη κάθε φορά και πριν την παραλαβή της ανήλικης για τη διεύθυνση του τόπου διαμονής τους. Οι ανωτέρω υπό α) και β) τρόποι επικοινωνίας θα αναστέλλονται κατά τις περιόδους των παρακάτω εορτών και διακοπών, οπότε το εν λόγω δικαίωμα του ενάγοντος θα ασκείται ως εξής: γ) κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από τις 23 Δεκεμβρίου και ώρα 17.00 έως τις 30 Δεκεμβρίου και ώρα 19.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό, από τις 30 Δεκεμβρίου και ώρα 17.00 έως τις 6 Ιανουαρίου και ώρα 19.00 και δ) κατά τις εορτές του Πάσχα, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από το Σάββατο του Λαζάρου και ώρα 10.00 έως και το μεγάλο Σάββατο και ώρα 12.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό, από το Μεγάλο Σάββατο και ώρα 12.00 έως το Σάββατο της Διακαινησίμου και ώρα 19.00, ε) κατά τις θερινές διακοπές, κατά τα έτη που λήγουν σε περιττό (μονό) αριθμό, από την 1^η Ιουλίου και ώρα 10.00 έως την 30^η Ιουλίου και ώρα 18.00 και κατά τα έτη που λήγουν σε άρτιο (ζυγό) αριθμό από την 1^η Αυγούστου και ώρα 10.00 έως την 30^η Αυγούστου και ώρα 18.00. Η παραλαβή και η παράδοση της ανήλικης θα πραγματοποιείται από τον ενάγοντα από και στην οικία της εναγομένης, με την υποχρέωση ενημέρωσης της τελευταίας πριν από την παραλαβή της ανήλικης αναφορικά με τον τόπο

και την ακριβή διεύθυνση, όπου θα διαμένουν ο ενάγων και η ανήλικη κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας, είτε αυτός βρίσκεται εντός της Αττικής είτε σε άλλο διαφορετικό τόπο, στ) κατά τα χρονικά διαστήματα που ο ενάγων πατέρας δεν θα επικοινωνεί με το τέκνο του με φυσική παρουσία, θα δύναται να επικοινωνεί με αυτό τηλεφωνικά ή μέσω άλλου ηλεκτρονικού μέσου, για χρονικό διάστημα 15 λεπτών, καθημερινά και κατά τις ώρες από 18.00 έως 20.00, σύμφωνα και με το πρόγραμμα του ανηλίκου και με δυνατότητα και από κοινού κλήσης με συγγενείς της πατρικής γραμμής, ενώ, αντίστοιχα, κατά τις ημέρες που το τέκνο θα διαμένει με τον πατέρα του, η ενάγουσα μητέρα του θα δύναται να επικοινωνεί με αυτό για χρονικό διάστημα 15 λεπτών και κατά τις ώρες από 18.00 έως 20.00.

ΑΠΑΓΓΕΛΛΕΙ σε βάρος της εναγομένης, για την περίπτωση παρεμπόδισης εφαρμογής της αμέσως ανωτέρω διάταξης, προσωπική κράτηση διάρκειας δέκα (10) ημερών και χρηματική ποινή ποσού πεντακοσίων (500,00) ευρώ υπέρ του ενάγοντος.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ τα δικαστικά έξοδα, πλέον όσων προκαταβλήθηκαν, μεταξύ των διαδίκων.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε στα Χανιά, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριό του, στις 6 Οκτωβρίου 2022, χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.

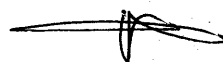
Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Χανιά ..12/10....2022
Η Γραμματέας

ΑΡΧΟΝΤΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ

